

20
YEARS
WORKING
FOR YOUR
RIGHTS
HIS WORLD CONFERENCE
ON HUMAN RIGHTS

رهنمود عملی برای جامعه مدنی

چگونه پیشنهادات حقوق بشر ملل متحد را پیگیری کنیم

دفتر کمشنر عالی
حقوق بشر
ملل متحد



ملل متحد

فهرست مطالب

1. چگونه از این رهنمود استفاده کنیم..... 1
2. پیگیری چیست و چرا مهم است؟..... 3
3. پیگیری کدام موارد؟..... 5
4. روش ها و فعالیت های پیگیری..... 7
 - 1.4 شناسائی میکانیزم های که با آن باید تماس گرفت..... 7
 - 2.4 استفاده از میکانیزم های حقوق بشر در طول مدت زمان معینه به منظور افزایش موثریت..... 8
 - 3.4 شناسائی و طبقه بندی پیشنهادات و یافته های حقوق بشر..... 8
 - 4.4 اولویت بندی و برنامه ریزی..... 10
 - 5.4 نظارت از تطبیق..... 15
 - 6.4 بهره گیری از تحرک بوجود آمده..... 17
 - 7.4 ایجاد ائتلاف ها و کار با آنها..... 18
 - 8.4 همکاری و مشارکت..... 20
 - 10.4 طرفداری و یا تبلیغات در حمایت از حقوق بشر..... 26
 - 11.4 ظرفیت سازی و تقویت..... 28
 - 12.4 گنجاندن موضوع جندر در فعالیت های پیگیری..... 29
 - 13.4 تامل روی مشارکت، تنوع و دسترسی..... 30
 - 14.4 استفاده از پیشنهادات در اجراءات قضائی و دعاوی حقوقی..... 30
 - 15.4 شریک سازی نتایج اقدامات پیگیری و اجراءات خوب..... 31
 - 16.4 همکاری با طرزالعمل ها و روش های موجود پیگیری مکانیزم های حقوق بشری..... 32
5. طرزالعمل ها و روش های پیگیری میکانیزم های حقوق بشر..... 33
 - 1.5 نهاد های معاهدات حقوق بشر..... 33
 - 2.5 شورای حقوق بشر..... 38
 - 3.5 طرزالعمل های ویژه..... 40
 - 4.5 گزارش دوره ای جهانی..... 47
 - 5.5 رویکرد جامع..... 49
 - 6.5 اقدامات تلافی جویانه..... 49
6. بیشتر بیاموزید..... 51
7. با ما به تماس شوید..... 53

1. چگونه از این رهنمود استفاده کنیم

این رهنمود که از سوی دفتر کمیشنی عالی حقوق بشر (OHCHR) به نشر رسیده، روی چگونگی پیگیری پیشنهادات میکانیزم ها، ماموریت ها و نهاد های حقوق بشر ملل متحد توسط جامعه مدنی تمرکز می کند. از خوانندگان که با مشخصات عمده این میکانیزم ها تا اکنون آشنائی ندارند، خواسته می شود تا به رساله دفتر کمیشنی عالی حقوق بشر برای جامعه مدنی تحت عنوان - کار با برنامه حقوق بشر ملل متحد - و رهنمود های عملی آن برای جامعه مدنی مراجعه نمایند¹.

بخش های 1-3 این رهنمود پیرامون «پیگیری» و «تطبیق» توضیحات ارائه می کند در حالی که بخش 4 روش ها و فعالیت های را به معرفی می گیرد که بازیگران جامعه مدنی (CSAs) می

¹ در صفحه انتر نت ذیل قابل دسترسی می باشد:



توانند از آنها استفاده نمایند. بخش 5 طرزالعمل ها و روش های موجود پیگیری میکانیزم های حقوق بشر ملل متحد و چگونگی اشتراک فعالان جامعه مدنی را به بررسی می گیرد.

رهنمود هذا ابزار های را به منظور تسهیل فعالیت های پیگیری جامعه مدنی نیز به معرفی می گیرد. به این ابزار ها در بخش 6 پرداخته شده است.

با بررسی انواع روش ها و فعالیت های پیگیری که با تجارب واقعی اعضای جامعه مدنی² و دفاتر ساحوی کمیشنی عالی حقوق بشر تکمیل گردید، رهنمود مذکور گزینه های را ارائه می نماید که اعضای جامعه مدنی می توانند به اساس اولویت ها و ظرفیت های خود آنها را انتخاب نمایند.

این رهنمود اساساً برای آن عده اعضای جامعه مدنی در نظر گرفته شده که در سطح ملی کار می کنند. رهنمود هذا به زبان های عربی، چینی، انگلیسی، فرانسوی، روسی و اسپانیوی قابل دسترس می باشد.

² شامل ساختن مطالعات قضیه به معنی تایید دفتر کمشنری عالی حقوق بشر می باشد.



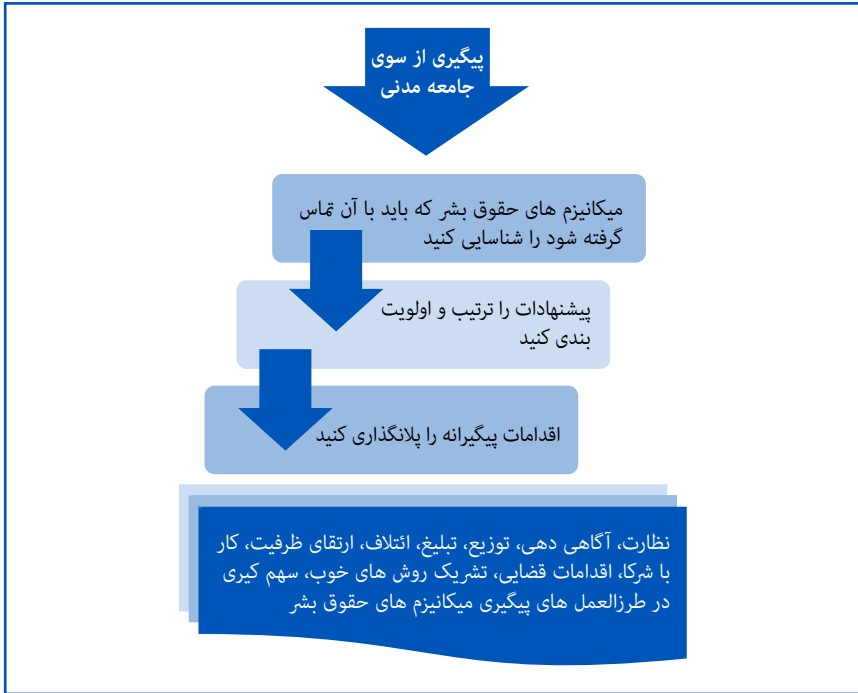
2. پیگیری چیست و چرا مهم است؟

هدف فعالیت های پیگیری حصول اطمینان از **تطبيق** پیشنهادات و تصامیم میکانیزم ها و نهاد های حقوق بشر به منظور بهبود احترام، رعایت و تحقق حقوق بشر برای تمامی افراد می باشد.

میکانیزم ها و نهاد های حقوق بشر ملل متحد سعی دارند تا تحقق حقوق بشر در تمامی کشور های جهان بهبود یابد. هدف تمامی قطعنامه های شورای حقوق بشر، یافته های کمیسیون های تحقیق، پیشنهادات نهاد های مربوط با معاهدات، طرزالعمل های ویژه و بررسی دوره ای جهانی، و تصامیم نهاد های مرتبط با معاهدات در ارتباط با تمامی قضایای فردی این است تا خلاء های مسئولیتی را از بین برده و دول و سایر مقامات ذیربط را در راستای تحقق کامل حقوق بشر رهنمائی نماید. هدف این یافته ها، پیشنهادات و تصامیم آوردن تغییرات برای بهتر شدن زندگی افراد مستحق باشد. تحقق اینگونه تغییر مسئولیت اصلی دول بوده چنانچه مکلف هستند تا حقوق بشر را احترام، رعایت و آن را به منسه اجراء بگذارند. با وجود آن، تمامی اقشار جامعه از اشخاص انفرادی گرفته تا سکتور خصوصی، جامعه جهانی و اعضای جامعه مدنی باید نقش شان در تحقق حقوق بشر را ایفاء نمایند؛ به ویژه، جامعه مدنی می تواند نقش مهمی را در پیگیری پیشنهادات حقوق بشر بازی نماید.



خلاصه مراحل پیگیری



3. پیگیری کدام موارد؟

یافته ها و پیشنهادات میکانیزم ها و نهاد های حقوق بشر ملل متحد بیشمار است. جامعه مدنی یافته ها و پیشنهاداتی را پیگیری می کند که مربوط به اهداف و حیطة فعالیت آنان باشند. موارد ذیل شامل آن شده می تواند:

- ▶ پیشنهادات که از جانب نهاد های مرتبط با معاهدات در ملاحظات نهائی شان پس از بررسی تطبیق یک معاهده حقوق بشر از سوی یک دولت عضو ارائه می گردد؛
- ▶ پیشنهادات که از طریق طرز العمل های ویژه شورای حقوق بشر صادر شده باشد چنانچه که در گزارشات پیرامون بازدید از کشور ها، گزارشات موضوعی و مراسلات در خصوص قضایای انفرادی آمده اند؛
- ▶ پیشنهادات برخاسته از بررسی دوره ای جهانی (UPR) شورای حقوق بشر؛
- ▶ قطعنامه ها و فیصله های شورای حقوق بشر و مجمع عمومی؛
- ▶ فعالیت های نهاد های فرعی شورای حقوق بشر مانند کمیته مشورتی، طرزالعمل رسیدگی به شکایات، میکانیزم تخصصی در مورد حقوق افراد بومی، انجمن مسایل اقلیت، شورای اجتماعی، و انجمن تجارت و حقوق بشر؛
- ▶ پیشنهادات کمیسیون های تحقیق، ماموریت های حقیقت یاب و سایر میکانیزم های ویژه در امور تحقیق حقوق بشر که از سوی شورای حقوق بشر، کمیشنی عالی حقوق بشر یا سرمنشی ملل متحد تاسیس شده اند؛
- ▶ پیشنهادات شامل گزارشات و مطالعات کمیشنی عالی ملل متحد در امور حقوق بشر (مانند گزارشات فعالیت های دفاتر ساحوی، گزارشات و مطالعات در رابطه به کشور و اوضاع چنانچه ماموریت آن از جانب مجمع حقوق بشر تصویب شده باشد)؛
- ▶ تقاضای کمیشنی عالی حقوق بشر یا کارشناسان مستقل حقوق بشر از دول یا جامعه جهانی از طریق بیانیه های عمومی.

موارد فوق یک سلسله پیشنهادات برای پیگیری توسط دولت و جامعه مدنی می باشد. علاوه بر میکانیزم های ملل متحد، میکانیزم های منطقوی و ملی حقوق بشر نیز گزارشات و پیشنهاداتی را به منظور تقویت تحقق حقوق بشر ارائه می نمایند.

در رابطه به اینکه روی چه چیزی تمرکز صورت گیرد، مهم است تا از پیگیری نا منظم و پراکنده جلوگیری به عمل آید. هر چند میکانیزم های مختلف حقوق بشر دارای طرزالعمل ها و روش های مختص پیگیری می باشند چنانچه که در بخش 5 این طرزالعمل توضیح شده، روی دست

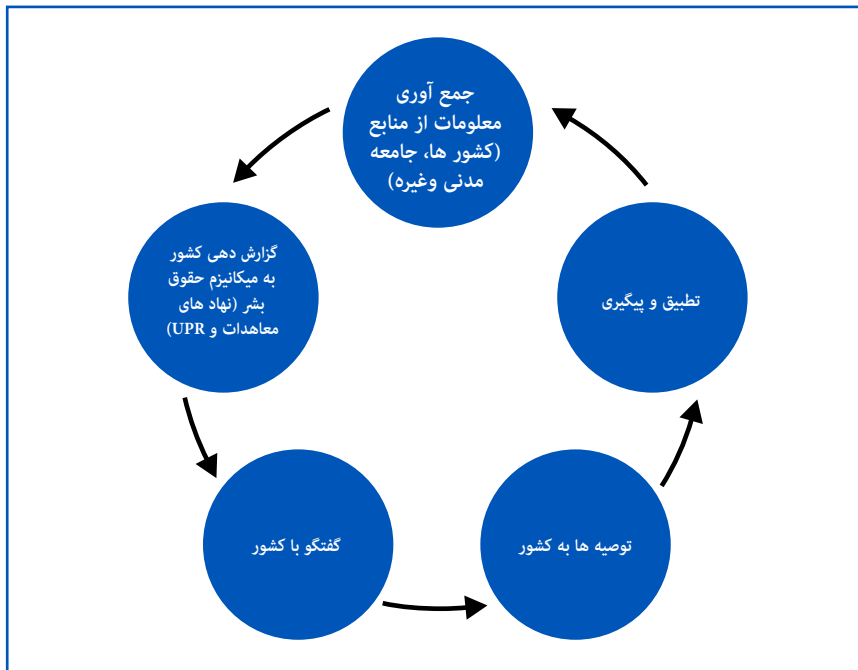


گرفتن یک رویکرد جامع پیگیری یکی دیگر از ارزش های است که جامعه مدنی می تواند آن را به وجود آورد.

در رویکرد جامع از مجموع میکانیزم های حقوق بشر استفاده صورت می گیرد نه اینکه روی پیشنهادات تنها یک میکانیزم تمرکز گردد. این نوع رویکرد با میکانیزم های حقوق بشر در تمامی مراحل سر و کار دارد. میکانیزم های حقوق بشر در چند مرحله فعالیت می کند که از این مراحل ذیلاً به گونه مختصر نام برده می شود: جمع آوری معلومات، گزارشدهی، بحث با دولت مربوطه، پیشنهادات و پیگیری.

روی این ملحوظ، فعالیت های پیگیری جامعه مدنی زمانی موثرتر می باشد که در تمام مراحل دخیل باشد. هر چند همکاری متداوم در تمامی مراحل فعالیت های میکانیزم های حقوق بشر نتایج بیشتر را به بار میآورد، اعضای جامعه مدنی حتی می توانند بدون همکاری های قبلی از نتایج و پیشنهادات میکانیزم های حقوق بشر نفع ببرند.

چرخه ی میکانیزم های حقوق بشر



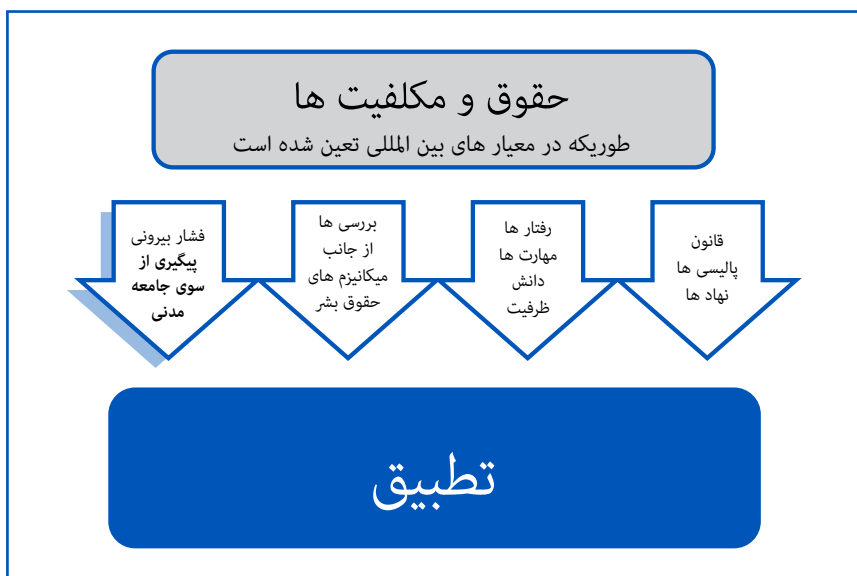


4. روش ها و فعالیت های پیگیری

این بخش برخی از روش ها و فعالیت ها را برای پیگیری جامعه مدنی توام با مثال های توضیحی از روش های گذشته به معرفی می گیرد.

1.4 شناسایی میکانیزم های که با آن باید تماس گرفت

هدف عمده نهاد های حقوق بشر تحقق حقوق بشر برای تمامی افراد می باشد. در اکثریت کشور ها، ترکیب از فاکتور ها به شمول اراده سیاسی مسئولین، اجراءات کارمندان تنفیذ قانون، اقدامات جامعه مدنی، تصامیم و میزان استقلالیت محاکم، نفوذ سازمان های منطوقی، تغییر در نظام و غیره باعث پیشرفت می گردند. دفتر کمیشنری عالی حقوق بشر و میکانیزم های حقوق بشر می توانند نقش مهمی را در راستای زمینه سازی تطبیق آن ایفاء نمایند.



کدام میکانیزم بیشترین تاثیر را دارا می باشد؟ بازدید کارمندان دارای ماموریت طرزالعمل های ویژه از کشور؟ پیشنهاداتی که کشور ها در بررسی دوره ای جهانی و روند های مرتبط سیاسی ارائه نمودند؟ یا تصمیم یکی از نهاد های مرتبط با معاهده در رابطه به شکایت فردی؟ در واقع، این مجموع از تمام موارد فوق یا حتی بیشتر از آن می باشد؟ یک میکانیزم حقوق بشر چی ارزش های دیگر را در فعالیت های جامعه مدنی در خصوص یک موضوع مشخص حقوق بشر و/یا در



یک کشور، منطقه یا قلمرو بوجود آورده می تواند؟ چگونه همکاری با میکانیزم های حقوق بشر با اولویت ها، پلان ها و ظرفیت اعضای جامعه مدنی سازگاری دارد؟

تجزیه و تحلیل اینکه یک میکانیزم چه مزایای را دارد و درک یافته ها و پیشنهادات این میکانیزم گام های اساسی در رابطه به موارد ذیل محسوب می شود: (1) اتخاذ تصمیم در ارتباط با همکاری جامعه مدنی با اینگونه میکانیزم (ها)؛ (2) شکل دهی چنین همکاری؛ (3) گنجاندن چنین همکاری ها در استراتژی ها و پلان های کاری اعضای جامعه مدنی.

2.4 استفاده از میکانیزم های حقوق بشر در طول مدت زمان معینه به منظور افزایش موثریت

تجربه نشان می دهد که همکاری جامعه مدنی با میکانیزم های حقوق بشر زمانی نتایج بیشتری به بار می آورد که جامعه مدنی در تمامی مراحل کاری میکانیزم های حقوق بشر دخیل باشند. به طور مثال، حین ارائه معلومات به سازمان بررسی دوره ای جهانی در رابطه به کشور که تحت بررسی قرار دارد، جامعه مدنی می تواند بر موضوعاتی تمرکز نماید که بیشتر مایه نگرانی شان می باشد که این نگرانی خواه مجازات فزینگی یا تبعیض علیه اقلیت های قومی باشد. آنها در قدم نخست می توانند با دولت و سپس با هیئت کشور های عضو که در گفتگو های متقابل بررسی دوره ای جهانی اشتراک خواهند کرد، بحث و گفتگو نموده و آنها را برای ارائه پیشنهادات پیرامون این مسایل تشویق نمایند. این پیشنهادات ممکن در گزارش سازمان بررسی دوره ای جهانی بازتاب یافته و بعداً به منظور تقویت حمایت یا سایر فعالیت های جامعه مدنی در سطح ملی از آن استفاده به عمل آید.

پروسه های مشابه در مورد سایر میکانیزم ها با ارائه معلومات مستند و موثق در ارتباط با مسایل مورد نگرانی جامعه مدنی که احتمال یافته ها و پیشنهاداتی مربوطه و مورد تمرکز را بیشتر می سازد، اجراء می گردد. پیشنهادات بهتر و قابل تطبیق که خلاء های شناسائی شده حقوق بشری را مرفوع و توسط نهاد های حقوق بشر ملل متحد صادر شده باشند، برای تقویت فعالیت های جامعه مدنی در سطح ملی حیاتی می باشند.

3.4 شناسائی و طبقه بندی پیشنهادات و یافته های حقوق بشر

پیشنهادات و یافته های میکانیزم های حقوق بشر چه موضوعی باشند یا در سطح ملی بشمار است. گردآوری و دسته بندی آنها به اساس موضوع یا جغرافیا آمادگی خوبی برای یک رویکرد جامع پیگیری تلقی می گردد. طرح پیشنهادات و یافته ها می تواند:

◀ زمینه را برای دسترسی به پیشنهادات فراهم سازد؛

- ▶ در بالا بردن آگاهی و پخش و نشر پیشنهادات ممد واقع می شود؛
 - ▶ در اجرای بررسی جامع از پیشنهادات موجود کمک نموده و در نتیجه اساس یک استراتژی جامع پیگیری را تهداب گذاری می کند؛
 - ▶ زمینه را برای اولویت بندی در تطبیق و پیگیری فراهم می نماید؛
 - ▶ به مثابه یک مبنی برای طرح یک پلان نظارتی عمل می کند.
- ابزار ذیل در این روند کمک می کند:

شاخص جهانی حقوق بشر



شاخص جهانی حقوق بشر³ دیتابیس آنلاین می باشد که پیشنهادات نهاد های مرتبط با معاهده، طرزالعمل های ویژه و بررسی دوره ای جهانی را گردآوری می نماید. شاخص متذکره استفاده کنندگان را قادر می سازد تا پیشنهادات نهاد های مرتبط با معاهده، طرزالعمل های ویژه و بررسی دوره ای جهانی را از کتگوری های مختلف جستجو و به آنها دسترسی پیدا نماید؛ این کتگوری ها شامل موارد ذیل می گردد: دولت، حق، نهاد، شخص متضرر، میعاد زمانی؛ و برای بررسی دوره ای جهانی: دولت یا دول که چنین پیشنهاد را مطرح کرده، موقف دولت تحت بررسی، و ماموریت. جستجو کنندگان با چند کلیک (انتخاب گزینه) می توانند به ارزیابی های نهاد ها و میکانیزم های ملل متحد در ارتباط با وضعیت تطبیق حقوق بشر در هر نوع شرایط مشخص دسترسی پیدا نمایند. این امر میزان وسیع معلومات موجود ملل متحد پیرامون حقوق بشر را به طور شفافتر و قابل دسترس تر ارائه می کند.

دسته بندی پیشنهادات در آسیای مرکزی



در کشور قرغزستان، دفتر ساحوی کمیشنری عالی حقوق بشر برای آسیای مرکزی یک نهاد علمی را ایجاد نمود تا خلاصه از کتگوری پیشنهادات میکانیزم های حقوق بشر ملل متحد را به اساس حقوق ارائه نماید که شامل پیشنهادات نهاد های مرتبط با معاهده، طرزالعمل های ویژه و بررسی دوره ای جهانی می گردد. این موضوع به عنوان مبنی پلان تطبیق این پیشنهادات محسوب می گردد⁴.



4.4 اولویت بندی و برنامه ریزی⁴

اعضای جامعه مدنی ممکن برخی پیشنهادات را نسبت به سایر پیشنهادات بیشتر مرتبط یابند. بعضی از پیشنهادات ممکن با اولویت های موضوعی و جغرافیایی اعضای جامعه مدنی بشر سازگار باشند و سایر پیشنهاد سازگاری نداشته باشند. به همین ترتیب، پیگیری بعضی از پیشنهادات ممکن ساده بوده در حالیکه سایر پیشنهادات نیازمند منابعی باشند که در دسترس قرار ندارند. برخی پیشنهادات ممکن نتیجه فعالیت های مقدماتی باشد که جامعه مدنی با میکانیزم حقوق بشر روی دست گرفتند. پیگیری این پیشنهادات ممکن اولویت بندی گردیده و در استراتژی های و پلان های کاری اعضای جامعه مدنی گنجانیده شوند.

شکنجه و رفتار نا مناسب از سوی بازیگران خصوصی در کشور کانادا



در سال 2011، 110 انجمن دانشگاه زنان کانادا (CFUW) از دولت کانادا خواستند تا عمل شکنجه از سوی اشخاص انفرادی را جرم محسوب کند.

قانون جزاء کانادا عاملین شکنجه را که کارمند دولت است، مورد پیگرد قرار می دهد؛ زمانی که افرادی عادی با عین عمل شکنجه مانند خشونت های خانوادگی مواجه می شود، مرتکبین چنین عمل به جرم شکنجه مورد تعقیب قرار نمی گیرند.

در اپریل 2012، انجمن دانشگاه زنان کانادا (CFUW) یک گزارش ضمنی را به کمیته مبارزه علیه شکنجه (CAT) ارائه کرد. اعضای این انجمن در نشست ماه می کمیته که در ژنیو دایر گردید، اشتراک ورزیدند. دو تن از اعضای انجمن دانشگاه زنان کانادا (CFUW) در زمینه چنین گفتند: « کمیته این موضوع را به نمایندگان دولت تفهیم نمود که بعضی اشکال خشونت های مبتنی بر جنسیت که از سوی اشخاص انفرادی ارتکاب میابند، در نفس خود شکنجه بوده و این اعمال تحت کنوانسیون ضد شکنجه و سایر رفتار های ظالمانه، غیر انسانی یا تحقیر آمیز یا مجازات قرار می گیرند. این امر در عرصه تساوی جنسیتی و حقوق بشری بدون قید و شرط دختران و زنان که نباید مورد شکنجه اشخاص انفرادی شوند، دستاورد بزرگی محسوب می شود. ملاحظات نهائی کمیته مبارزه علیه شکنجه برای ما یک موفقیت کلان بود و توانستیم از آن در فعالیت های خویش استفاده کنیم.» پس از پیگیری ملاحظات نهائی کمیته مذکور، انجمن فوق اعلامیه کتبی را در ارتباط با وضعیت زنان در اختیار کمیسیون قرار داد و از ارائه درخواست مبتنی بر ملاحظات نهائی کمیته مبارزه علیه شکنجه به بررسی دوره ای جهانی در خصوص شکنجه و رفتار نامناسب که از سوی اشخاص انفرادی ارتکاب میابد، حمایت نمود.

⁴ این پیشنهادات در صفحه انترنتی ذیل قابل دسترس می باشد: www.auca.kg

با شمولیت یا عدم شمولیت در مراحل قبلی سایکل فعالیت های میکانیزم حقوق بشر، اعضای جامعه مدنی دریافته اند که اولویت بندی پیشنهادات و یافته های موجود از طریق شناسایی پیشنهادات و یافته های که با اهداف حقوق بشری شان مرتبط است، گام مهم در امر طرح پلان های واقعی پیگیری تلقی می گردد. اعضای جامعه مدنی میتوانند از یک **سلسله معیار ها جهت اولویت بندی پیشنهادات** طور ذیل استفاده نمایند:

- ▶ پیشنهادات میکانیزم یا نهاد حقوق بشر که پیشنهادات اعضای جامعه مدنی را تقویت می کند؛
- ▶ پیشنهادات که در مطابقت با اهداف و فعالیت های اعضای جامعه مدنی قرار داشته و پیگیری آن به صورت عملی در پلان های کاری شان شامل شده می تواند؛
- ▶ پیشنهادات و یافته های که نمایانگر پیشرفت تازه در تفسیر و تطبیق قانون حقوق بشر تلقی می گردد؛
- ▶ پیشنهادات که تطبیق آن توسط یک سلسله عوامل حمایت می شود (مثلاً، پیشنهادات که توسط دولت برای تطبیق اولویت بندی شده اند؛ فشار و/یا مساعدت جامعه جهانی؛ موجودیت منابع)؛
- ▶ پیشنهادات که جامعه مدنی می تواند در همکاری با سایر انجمن ها پیگیری نماید؛
- ▶ پیشنهادات که تطبیق آن از سوی اعضای جامعه مدنی ارزیابی شده می تواند؛
- ▶ پیشنهادات که در غیر آن بدون اقدامات اعضای جامعه مدنی نادیده گرفته خواهند شد؛
- ▶ پیشنهادات که مشخصاً جامعه مدنی را مخاطب قرار داده است (مثلاً، پیشنهادات گزارشگر خاص در مورد وضعیت مدافعین حقوق بشر که به مجمع مدافعان ارائه گردید).



اولویت بندی پیشنهادات بررسی دوره ای جهانی (UPR) در رابطه به موضوع عدم تبعیض مبتنی بر جنسدر و هویت جنسیتی
تقرین اولویت بندی پیشنهادات بررسی دوره ای جهانی و طرح پلان کاری مقدماتی طوری را می توان طور ذیل خلاصه نمود:

پیشنهاد بررسی دوره ای جهانی	اولویت بندی شده	نوع پیگیری و فعالیت های اساسی	سازمان/سازمان های مستمول و منابع	میعاد زمانی	شاخص/شاخص ها
تقویت مصونیت حقوقی در برابر تبعیض به منظور شامل ساختن گرایشات جنسی و هویت جنسیتی به مقابله عوامل منع شده تبعیض	بله، مهم است. اگر اعضای جامعه مدنی و بر این امر تجموعی نگردد، دولت ممکن از این امر چشم پوشی کند.	حمایت. لابیگری اعضای پارلمان. اشترک در تسوید اسناد تقنینی. کمپاین.	سازمان های IGBT در همکاری با سایر اعضای جامعه مدنی، بخشی از فعالیت های جاری.	چهار سال آینده	گرایش جنسی و هویت جنسیتی به عنوان عوامل منع شده تبعیض در قانون عدم تبعیض شامل گردیدند.
آغاز یا اشترک در برنامه های آگاهی عامه به منظور تشویق تحمل اشخاص همجنس گرا، دارای گرایشات هر دو جنس گرا و تغییر جنسیت	بله، به موضوع فوق مراجعه شود.	اشترک در کمپاین. هدف مخاطب قرار دادن جوانان، عامه مردم و کارمندان تشنید قانون.	سازمان های IGBT در همکاری با سایر اعضای جامعه مدنی، جستجوی منابع بیشتر.	چهار سال آینده	تطبيق کمپاین.
ادامه رسیدگی به نابرابری جنسیتی	تخیر. بسیار به گونه مهم شکل گرفته است.	مجلات مخاطب قرار دادن: مکاتب متوسطه، دانشگاهها؛ کلب های ورزشی؛ مراکز آموزشی پولیس.			



پیشنهاد بررسی دوره ای جهانی	اولویت بندی شده	نوع پیگیری و فعالیت های اساسی	سازمان/سازمان های مستوطن و منابع	میعاد زمانی	شاخص/شاخص ها
ادامه تقویت نهاد ها پالیسی های پیشگیرانه در رابطه به مسائل جنسیتی و تبعیض در برابر زنان.	بله، دولت باید تشویق گردد تا نهاد های مسئول تساوی اجسیت را با منابع پیشگیرانه تقویت نماید.	نظارت و حمایت، نظارت از منابع بودجوی که برای وزارت به منظور فراهم آوری فرصت های مساوی اختصاص یافته است. نظارت از اقدامات که از جانب وزارت پیشنهاد و دولت آن را تطبیق نموده است.	سازمان های زنان در همکاری با سایر اعضای جامعه مدنی، بخش از فعالیت های بیشتر در ارتباط با نظارت از بودجه باید کسب گردد.	چهار سال آینده	منابع که جهت تامین فرصت های برابر به وزارت اختصاص یافته است. پالیسی پیشنهاد شده از طرف وزارت که دولت آن را به تصویب رسانید و تطبیق کرد.
انتخاب تدابیر مشخص به منظور رفع تفاوت در دستمزد زنان و مردان.	نخیر، اما اعضای جامعه مدنی آن را حمایت نمودند. پیگیری آن فراتر از ظرفیت اعضای جامعه مدنی می باشد.	قوانین نظارتی، بخش از پیگیری ملاحظات نهایی کمیته محو تبعیض علیه زنان (CEDAW).	سازمان های زنان در همکاری با سایر اعضای جامعه مدنی، بخش از فعالیت های فعلی.	گزارش بعدی تصحیح کمیته محو تبعیض علیه زنان قرار (CEDAW)	احکام تبعیض آمیز را که کمیته محو تبعیض علیه زنان شناسایی نمود، ملغی قرار داده شود.
تطبیق اصلاحات حقوقی اخیر به منظور از میان برداشتن احکام تبعیض آمیز در برابر زنان در مطابقت با کمیته محو تبعیض علیه زنان (CEDAW) اولویت بندی گردد.	بله، فرصت برای داشتن یک چهارچوب حقوقی عدم تبعیض فرا رسیده است!	توانین نظارتی، بخش از پیگیری ملاحظات نهایی کمیته محو تبعیض علیه زنان (CEDAW).	سازمان های زنان در همکاری با سایر اعضای جامعه مدنی، بخش از فعالیت های فعلی.	گزارش بعدی تصحیح کمیته محو تبعیض علیه زنان قرار (CEDAW)	احکام تبعیض آمیز را که کمیته محو تبعیض علیه زنان شناسایی نمود، ملغی قرار داده شود.

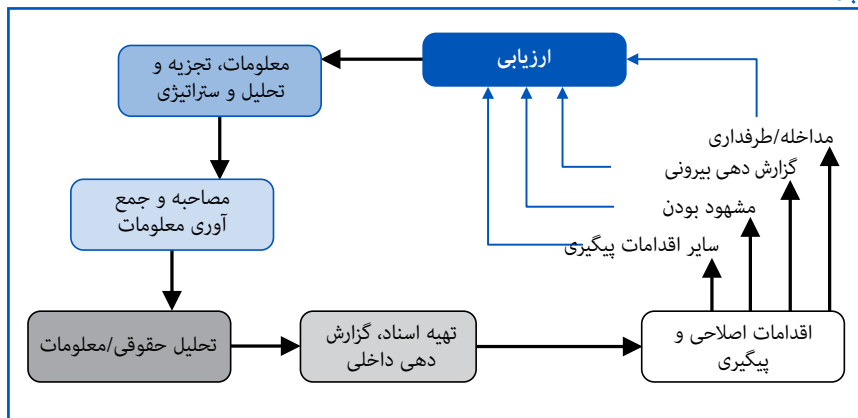


شاخص/شاخص‌ها	میدان زمانی	سازمان/سازمان‌های مسئول و منابع	نوع پیگیری و فعالیت‌های اساسی	اولویت بندی شده	پیشنهاد بررسی دوره ای جهانی
		سازمان‌های زنان در همکاری با برنامه زنان ملل متحد	اشتراک در طرح استراتژی	بلی، انجمن آن را اولویت بندی نمود و نقش برجسته جامعه مدنی را پیشنهاد نمود.	طرح یک استراتژی جامع به منظور از بین بردن رسوم و عادات ناپسند و باورهای خرافاتی و تبعیض آمیز علیه زنان در همکاری با جامعه مدنی.
				نخبر. خارج از ساحه فعالیت‌های اعضای جامعه مدنی	تقویت تلاش‌ها به منظور محور کار اجباری بالای اطفال، بهبود هماهنگی میان نهاد‌های متعدد دولتی در راستای تأمین حقوق اطفال فعالیت دارند.

5.4 نظارت از تطبیق

یکی از کارهای مهم جامعه مدنی نظارت بر تطبیق پیشنهادات از سوی دولت جهت تامین حسابدهی دولت می باشد. نظارت جامعه مدنی شامل اقدامات ذیل می شود: جامعه مدنی در ارتباط به اینکه آیا دولت معاهده مشخصی را پیرامون حقوق بشر به تصویب رسانیده است، اینکه آیا از طرزالعمل های ویژه دعوت به عمل آورده تا از کشور بازدید نمایند، اینکه آیا قانونی را در ارتباط به عدم تبعیض تصویب نموده است آگاهی داشته باشد؛ ویا جامعه مدنی روند های نظارتی پیچیده ی را که دربرگیرنده جمع آوری و تنظیم مقادیر زیاد اطلاعات از منابع مختلف و از محلات متعدد می باشد انجام می دهد یا معلومات در پیوند با شاخص ها و معیار ها در یک مدت زمان معین باشد را مورد تحلیل و ارزیابی قرار می دهد. صرف نظر از اینکه چه نوع نظارت، ساده یا پیچیده، صورت می گیرد، مهم آن است که یافته ها دقیق و قابل اعتماد باشند. یافته ها میتوانند به مثابه یک مبنا برای کمک با حکومت کار نمایند، و یا میتوانند در اختیار میکائیزم های حقوق بشر قرار گیرند، یا برای بررسی نهاد مرتبط با معاهده در دوم و سوم بررسی دوره ای جهانی به عنوان معلومات شفاهی به شورای حقوق بشر سپرده شوند. کتاب رهنمای دفتر کمیشنری عالی حقوق بشر در ارتباط به نظارت حقوق بشر⁵ هدایات مفصل پیرامون روش نظارت به عنوان جمعاوری، تثبیت، تجزیه و تحلیل و استفاده از معلومات جهت ارزیابی و رسیدگی به نگرانی های حقوق بشر فراهم مینماید. نظر به این تعریف، نظارت طی یک مدت زمان طولانی انجام می شود. از کل روند نظارت به عنوان چرخه نظارتی حقوق بشر نیز یاد میشود (در ذیل نشان داده شده است):

چرخه نظارت



⁵ کتاب رهنما در ارتباط با نظارت از حقوق بشر (انتشارات ملل متحد، حقوق بشر/صفحه/بخش/71)



نظارت از قابل دسترس بودن معلومات و مواد در مراکز رای دهی در هانگ کانگ

کشور چین، به شمول هنگ کنگ از سوی کمیته حقوق افراد دارای معلولیت (CRPD) در ماه سپتامبر 2012 مورد بررسی قرار گرفت. گروهی از رضا کاران سازمان چوزن پاور (Chosen Power) در نشست های هفتم و هشتم کمیته حقوق افراد دارای معلولیت اشتراک ورزیدند تا در ارتباط با چگونگی حمایت دولت از حقوق شان توضیحات دهند و از این تجارب در حمایت از کار شان در هنگ کنگ استفاده به عمل آوردند. چوزن پاور نخستین سازمان رضا کار و خود ساخته است که از سوی افراد با توانائی های مختلف یادگیری در آسیا پیش برده میشود و این نخستین بار بود که افراد با معلولیت های ذهنی در ژنو اشتراک نمودند و به کمیته سخنرانی کردند.

پس از نشست هفتم که فهرستی از موضوعات در آن به تصویب رسید، چوزن پاور جهت دسترسی به معلومات و مواد در مراکز رای دهی برای افراد دارای معلولیت های ذهنی و حق همراهی شدن در غرفه های رای دهی با حمایت یک فرد به انتخاب خود شان تبلیغ نمودند. آنها در جولای 2012 با مسئولین دفتر ثبت و انتخابات ملاقات نمودند تا پیرامون این مسایل و همچنان مساعد نبودن زمینه رای دهی برای افراد نا بینا و کسانیکه مشکل بصری دارند، عدم امکان افراد که در نهاد ها زندگی میکنند جهت رای دهی، و اینکه افراد که « ناتوانی ذهنی» دارند از حق رای دهی شان محروم هستند، بحث نمایند.

انتخابات در سال 2012 برگزار گردید و چوزن پاور از جنبه های متعدد انتخابات نظارت به عمل آورد. آنها دریافتند که صفحات اینترنتی انتخاباتی قابل دسترس نبودند، اینکه برای یک مدت زمان طولانی انتظار میکشیدند تا به رهنمود های رای دهی «خوانا و ساده» در مراکز رای دهی دسترسی پیدا کنند، و اینکه در بعضی موارد احساس می کردند کمک های که در مراکز رای دهی فراهم می گردید خودمختاری و محریمیت شان را کاملاً رعایت نمی کرد.

اشتراک در روند بررسی کمیته حق افراد دارای معلولیت یک نتیجه مثبت نیز داشت که سازمان های افراد دارای معلولیت ها و اعضای جامعه مدنی توانستند تا در یک ائتلاف باهم یکجا شوند و این عمل مسیرهی مسایل مربوط به نا توانی را در محراق توجه جامعه قرار داد. این سازمان ها در هنگ کنگ یکجا کار نمودند و فهرستی از موضوعات در ارتباط با هنگ کنگ را در اختیار کمیته حقوق بشر قرار دادند که طی آن آنها حق شان برای اشتراک سیاسی را مطرح ساختند تا از این طریق بر دولت فشار بیشتر وارد نمایند تا تغییرات لازم را برای مشارکت برابر شان ایجاد نماید.



استفاده از شاخص های حقوق بشر برای نظارت بر تطبیق

از شاخص های کمی و کیفی مبتنی بر روش های سالم و شفاف میتوانیم برای نظارت بر تطبیق پیشنهادات استفاده به عمل آوریم. مثلاً، شاخص ها برای تثبیت تطبیق پیشنهادی جهت تصویب یک قانون در ارتباط با صحت جنسی و باروری می تواند تاریخ انفاذ و ساحه پوشش آن قانون باشد.

پیشنهاد دیگر در این بخش می تواند این باشد: «ادامه تلاش ها برای افزایش دسترسی به خدمات مصئون استفاده از پیشگیری حاملگی در سراسر کشور».

شاخص در ارتباط به تناسب استفاده زنان ویا همسر شان از از راه های پیشگیری از حاملگی به دست اندرکاران فرصت میدهد تا میزان تطبیق پیشنهاد را ارزیابی نمایند. معلومات در مورد استفاده از راه های پیشگیری از حاملگی از سوی اداره جمعیت ملل متحد با استفاده از سروی های نمونهی داخلی فراهم می شود.

در هنگام جمع آوری اطلاعات برای شاخص ها، تفکیک اطلاعات به منظور تشخیص و تثبیت جنبه های تشخیص دهنده یک وضعیت مهم می باشد. در یک فهرست غیر بسته و نظر به اینکه در هر یک از محیط های مورد نظر چه چیزی عملی و مربوط می باشد، شاخص ها را میتوان به کتگوری های ذیل طبقه بندی کرد: نژاد، رنگ، جنسیت، سن، زبان، مذهب، دیدگاه سیاسی یا دیگر دیدگاه ها، اصلیت ملی یا اجتماعی، مال، تولد، نا توانی جسمی و ذهنی، وضعیت صحتی (به شمول اچی آی وی/ایدز)، گرایش جنسی، حالت مدنی، سیاسی و غیره. همینکه شاخص های مربوط شناسائی گردیدند، تعیین معیار ها به منظور وادار نمودن دولت به پذیرفتن و تطبیق پیشنهادات مفید می باشد.

مراقبت اجتماعی⁶ و مرکز حقوق اقتصادی و اجتماعی⁷ سازمان های اند که تجارب قابل ملاحظه ای در استفاده از شاخص ها جهت پیگیری پیشنهادات دارند⁸.

6.4 بهره گیری از تحرک بوجود آمده

بررسی وضعیت حقوق بشر در یک کشور از سوی یک مکانیزم حقوق بشر ملل متحد ویا سفر هیئت طرز العمل خاص به آن کشور میتواند باعث بوجود آمدن تحرکی شود، از قبیل:

◀ توجه بی سابقه رسانه ها به وضعیت حقوق بشر؛

◀ آمادگی مقامات دولتی در امر رسیدگی به مشکلات حقوق بشر در سطوح ملی و محلی؛

⁶ www.socialwatch.org

⁷ www.cesr.org

⁸ برای دریافت رهنمود های بیشتر درباره شاخص ها، به شاخص های حقوق بشر - رهنمود سنجش و تطبیق (انتشارات ملل متحد، حقوق بشر/انتشارات/5/12) مراجعه شود.



- ◀ آمادگی مقامات جدید در دولت برای انجام گفتگو با جامعه مدنی؛
- ◀ انگیزه تازه برای اتخاذ اقدامات در راستای ترویج و تقویت حقوق بشر؛
- ◀ ابراز اراده سیاسی به منظور تصویب قوانین مطابق با معیار های حقوق بشر؛
- ◀ موجودیت منابع جدید برای کار در یک ساحه مشخص؛ و
- ◀ ایجاد وتقویت ائتلاف ها و مشارکت ها برای انجام بررسی.

اعضای جامعه مدنی میتوانند نقش مهمی در ایجاد این تحرک پیرامون فعالیت های میکانیزم های حقوق بشر و استفاده از اینگونه فرصت ها جهت پیش برد استراتژیها برای حفاظت بهتر از حقوق بشر ایفاء نمایند.

7.4 ایجاد ائتلاف ها و کار با آنها

اشتراک در کار میکانیزم های حقوق بشر از طریق ائتلاف های اعضای جامعه مدنی اکثراً نتایج مثبت را بار آورده است. نمونه های آن عبارتند از:

- ◀ ارائه پیشنهادات مفصل به میکانیزم های حقوق بشر؛ این امر سبب بلند رفتن این احتمال می شود که اولویت های شناسائی شده از سوی ائتلاف در توصیه های میکانیزم حقوق بشر بازتاب یابند.
- ◀ تقسیم کار میان سازمان های عضو ائتلاف نظر به تخصص، منابع و تجارب آنها که این امر باعث اشتراک و پیگیری بهتر میشود (مثلاً، برخی سازمان ها بر حمایت یا بالا بردن آگاهی تمرکز خواهند کرد، تعداد دیگر سازمان ها بر نظارت، جمع آوری و تجزیه و تحلیل اطلاعات، به شمول اطلاعات و معلومات فنی، یک تعداد دیگر سازمان ها قربانیان تخلفات حقوق بشری را حمایت خواهند کرد و از اینطریق صداها و دیدگاه های شان را بلند میکنند).
- ◀ روابط کاری بهتر، همکاری و همبستگی میان اعضای جامعه مدنی. این بیشتر زمانی مهم است که اعضای جامعه مدنی تحت تهدید قرار گرفته باشند.
- ◀ تاثیر و اعتبار بیشتر ائتلاف با وحدت پیام و هدف در پیشگاه میکانیزم های حقوق بشر، مقامات دولتی و دیگر دست اندرکاران (مثل، ماموریت های دیپلماتیک، نهاد های ملی حقوق بشر).
- ◀ نهاد های کوچک جامعه مدنی زمانی که دیدگاه های شان از سوی ائتلاف ها مطرح شود، توجه بیشتری به خود جلب می کنند.



ائتلاف اعضای جامعه مدنی از طریق بررسی دوره ای جهانی در فیلیپین در امر جلوگیری از شکنجه به پیشرفت های نایل آمده است

گروه عمل صحتی (MAG) در تهیه گزارش مشترک جامعه مدنی برای بررسی دوره ای جهانی در کشور فیلیپین اشتراک ورزید. قبل از اینکه بررسی دوره ای جهانی در می 2012 انجام شود، ائتلاف اعضای جامعه مدنی یک نشست دیپلماتیک را در مانیلا راه اندازی نمودند که حدود 20 سفارتخانه در آن اشتراک ورزیدند. در ژنو، این گروه به منظور بالا بردن آگاهی درباره نگرانی های شان نشست هائی را با 16 نمایندگی دیپلماتیک براه انداخت. اعضای این ائتلاف چنین گفتند: «ما نگرانی های دارای اولویت خود را بصورت مشخص و مختصر توانستیم انتقال دهیم که در یک صفحه فاکت شیت درباره هر موضوع بسته بندی گردیده بودند.» «ارزش بزرگ کار کردن در یک ائتلاف اعضای جامعه مدنی در ارتباط با ارائه گزارش و لابی گری حکومت ها در روند بررسی دوره ای جهانی پیشنهادات مناسب تر را ببار آورد. این کار پیگیری و همکاری فعال ما با دولت در ارتباط با تطبیق پیشنهادات را تسهیل نمود.»

گروه عمل صحتی و ائتلاف متحد ضد شکنجه (UATC) فیلیپین اینک از پیشنهادات بررسی دوره ای جهانی به منظور حمایت از کار شان در امر جلوگیری از شکنجه استفاده مینمایند. یک تن از نمایندگان گروه عمل صحتی چنین نتیجه گیری نمود: «ما از پیشنهادات بررسی دوره ای جهانی برای کار نظارتی مان و فعالیت های حمایتی متمرکز بر بالا بردن آگاهی عمومی از جنبه های صحتی شکنجه، به شمول مستند سازی قضا یا بر اساس پروتوکول استانبول و ایجاد برنامه های احیای مجدد برای قربانیان شکنجه و خانواده های شان استفاده میکنیم. پیشنهادات بررسی دوره ای جهانی در ایجاد ظرفیت جنبش جلوگیری از شکنجه در کشور فیلیپین تأثیرات چند برابر داشته است.»

نقشه راه برای تطبیق پیشنهادات در ارتباط به حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی در کشور سوئیس

کمیته حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی سوئیس پیگیری ملاحظات نهائی کمیته حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی سوئیس را آغاز نمود. کمیته مذکور از اعضای جامعه مدنی که در ساحات مختلف تخصص دارند و در ملاحظات نهائی بازتاب یافته بودندند دعوت به عمل آورد تا در ارتباط با اینکه برای تطبیق هر یک از این پیشنهادات به چی چیز ضرورت می باشد، کمک نمایند. تمام دیدگاه ها و نظریات آنها در قالب یک رهنمود خاص گردآوری شد و سپس در جریان بحث های میز گرد با مقامات دولتی در میان گذاشته شد و روی آنها بحث صورت گرفت.

در حالیکه تجربه نشان میدهد که کار با ائتلاف ها بصورت عموم نتایج خوبی داشته است، تجارب بدست آمده از فعالیت های گذشته برخی از چالش های عمومی در این عرصه را نیز مشخص می سازد که قرار ذیل اند:



- ◀ منابع و زمانی که صرف کارهای هماهنگی می شود.
- ◀ توافق روی اولویت ها و نقش ها.
- ◀ حفظ حرکت و هدف واحد ائتلاف.
- ◀ دست یافتن به یک توافق شاید سبب شود که برخی مسایل از میان برداشته شود.

مبارزه با تبعیض نژادی در جاپان

شبکه نهاد های غیر دولتی جاپان برای محو تبعیض نژادی (ERD Net) در سال 2007 پس از بازدید گزارشگر خاص از اشکال معاصر نژاد پرستی، تبعیض نژادی، بیگانه هراسی و عدم تحمل در سال 2005 تشکیل گردید. این شبکه با حمایت جنبش بین المللی مبارزه با تمامی اشکال تبعیض و نژاد پرستی (IMADR) در جهت تطبیق کنوانسیون بین المللی محو تبعیض نژادی (ICERD) در جاپان کار نموده است. شبکه مذکور یک گزارش ضمنی را در ارتباط به جاپان در اختیار کمیته محو تبعیض نژادی (CERD) قرار داد. در ماه فبروری 2010، نمایندگان شبکه محو تبعیض نژادی در نشست اشتراک ورزیدند و برای کمیته یاد شده توضیحات دادند. بین آگست 2010 و جون 2012، این شبکه یک سلسله مشورت های را با دولت انجام داد و ورکشاپ های را برای اعضای پارلمان به اساس ملاحظات نهائی کمیته محو تبعیض نژادی راه اندازی نمودند. یک عضو این شبکه چنین گفت: «این فعالیت ها به ما فرصت داد تا مهارت های حمایتی خود را به سطوح ملل متحد و ملی تقویت ببخشیم. این کار روابط کاری ما را نیز مستحکم نموده است. این تجربه به ما نیز فرصت داد تا رسانه ها را به مثابه یک بخش دیگر که ما خواهان فعالیت بیشتر در آن هستیم شناسائی نماییم. توجه بیشتر رسانه ها در رابطه به چگونگی نظر میکانیزم های بین المللی در مورد وضعیت حقوق بشر در جاپان یقیناً مفید خواهد بود.»

8.4 همکاری و مشارکت

کار با همکاران در رابطه به پیگیری و تطبیق توصیه های حقوق بشر دارای ارزش استراتژیک می باشد.

تجارب گذشته نشان داده است که اشتراک در روند حقوق بشر ملل متحد فرصت هائی را برای همکاریهای جدید و تشریک مساعی میان اعضای جامعه مدنی بوجود میآورد. استفاده از این فرصت ها و بهره گیری از این همکاریها میتواند نتایج را چند برابر افزایش دهد. هنگام ایجاد همکاریها و مشارکت ها برای حصول اطمینان از اینکه تمامی دیدگا ها مد نظر قرار می گیرند، لازم است تنوع نهاد های همکار مد نظر گرفته شود.

کار با همکاران و شرکا میتواند در هر سطحی صورت گیرد. برخی ها شاید اهداف مشابه داشته باشند؛ برخی دیگر شاید منابع، مهارت های خاص و یا یک شبکه وسیع از تماس ها را با خود داشته باشند؛ بعضی دیگر شان مسئولین کلیدی هستند یا میتوانند بالای شان تاثیر گذار باشند.

تشخیص و شناسائی اعضای کلیدی و اینکه آنها چی همکاری میتوانند بکنند، به شمول خطرات و تهدیدات، اساسی است برای تهیه استراتژی و تعریف نقش ها. در یک فهرست باز، اعضای جامعه مدنی می توانند اشکال مختلف همکاری بدست آورند و با گروه های ذیل تشریک مساعی داشته باشند:

- ◀ اعضای جامعه مدنی در سطوح و ساحات موضوعی مختلف - از سازمان های محلی گرفته تا اعضای جامعه مدنی در سطح ملی و بین المللی؛
- ◀ تمویل کنندگان و جوامع دیپلماتیک؛
- ◀ رسانه ها؛
- ◀ اتحادیه های تجارتي و انجمن های حرفوی؛
- ◀ شبکه های موضوعی؛
- ◀ ساختار های دولتی، به شمول پارلمان و کمیسیون های مرتبط به پارلمان؛
- ◀ نهاد های داخلی حقوق بشر؛
- ◀ سازمان های بین المللی و منطقوی، به شمول دفاتر ساحوی ملل متحد و دفتر کمیشنری عالی حقوق بشر؛
- ◀ نهاد های علمی؛ و
- ◀ میکانیزم های حقوق بشر.



بسیج همکاران به منظور حفاظت و ترویج حقوق اطفال در کشور نیپال

در نیپال، موسسه کودکان را نجات دهید (Save the Children) به تعداد 138 تن از اعضای جامعه مدنی را پیرامون بررسی دوره ای جهانی آموزش داد. سازمان مذکور از عرایض نهاد ها و اشخاص ذیدخل حمایت نمود و فعالیت های تبلیغاتی در سطوح ملی و بین المللی را انسجام بخشید. در نتیجه، سندی که از بررسی دوره ای جهانی بدست آمد، شامل 34 پیشنهاد در ارتباط با حقوق اطفال می باشد که دولت نیپال 31 آن را پذیرفت.

سازمان اطفال را نجات دهید استراتژی پیگیری بررسی دوره ای جهانی خود را در محور بسیج مسئولین مختلف ملی، به شمول شبکه های جامعه مدنی، کمیسیون ملی حقوق بشر، سفارتخانه ها و رسانه ها ایجاد نمود تا مالکیت ملی روند بررسی دوره ای جهانی بالا برود و همکاری و حسابدگی تقویت گردد.

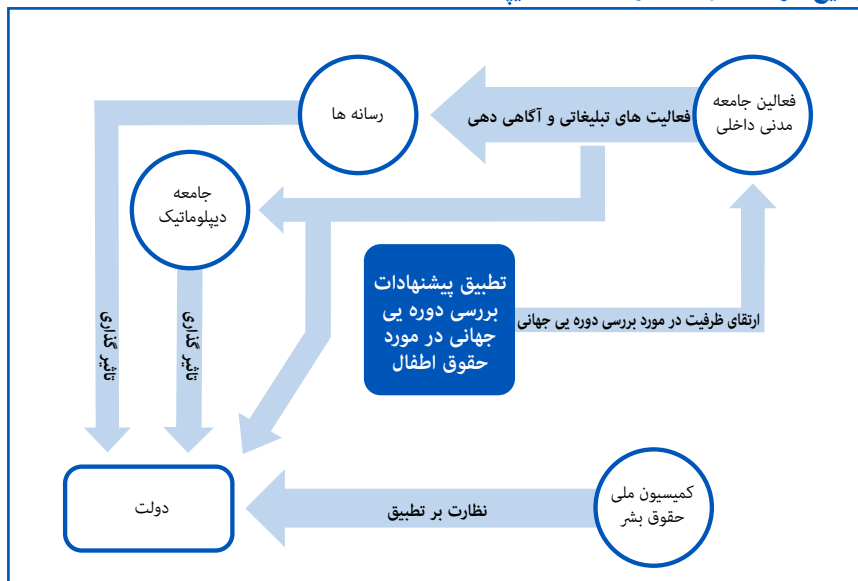
نقش بررسی دوره ای جهانی در دور گردهم آوردن اعضای جامعه مدنی محور یک آجدای مشترک برای عمل حیاتی بود. نشست های بلند رتبه دوجانبه و چند جانبه حمایتی با تعدادی از مقامات دولتی و سفارتخانه ها انجام شد، و برنامه ارتقاء آگاهی از طریق رسانه ها صورت گرفت، به شمول مصاحبه های تلویزیونی و مقالات مطبوعاتی در ارتباط با بررسی دوره ای جهانی. پیوند دادن بررسی دوره ای جهانی به رویداد های مشخص مرتبط با اطفال، مانند روز جهانی حقوق اطفال در جلب توجه رسانه ها خیلی موثر تمام شد.

سازمان اطفال را نجات دهید در تشریک مساعی با ائتلاف های ملی حقوق اطفال کمیسیون ملی حقوق بشر را متقاعد نمود تا نظارت و پیگیری بررسی دوره ای جهانی را در جمع فعالیت های آن کمیسیون شامل سازد. کمیسیون ملی حقوق بشر در تامین معلومات قابل اعتماد و معتبر در ارتباط با وضعیت تطبیق نقش حیاتی دارد.

پس از تلاش های هماهنگ شده پیگیری، پیشنهاد 108.4 بررسی دوره ای جهانی که قسماً تطبیق شد؛ در پیشنهاد متذکره «توسیح قانون پالیسی حقوق اطفال، به شمول قانون حقوق اطفال، مقررہ تعلیم و تربیه، پالیسی حفاظت از اطفال، و حد اقل معیار ها برای خانه های مراقبت از اطفال» تقاضا شده بود. هم پالیسی ملی اطفال و هم معیار های فراگیر برای خانه های مراقبت از اطفال در سال 2012 به تصویب رسیدند. قانون حقوق اطفال از طرف کابینه نیز مورد تایید قرار گرفت.

جریان کار با همکاران را میتوان به شکل تصویری نشان داد. مثلاً، تجربه در نیپال که در فوق بیان شد را میتوان با چارت ذیل به تصویر کشید.

بسیج شرکا در عرصه حقوق طفل در نیپال



9.4 توزیع معلومات و ارتقاء آگاهی

انتشار معلومات و آگاهی دهی در مورد یافته ها و پیشنهادات میکانیزم های حقوق بشر راه های خوبی است برای تشویق دولت در امر تطبیق مکلفیت های حقوق بشری.

در بسیاری موارد، تطبیق این مکلفیت ها امکان پذیر میشوند چون دارندگان حق حقوق را که آنها مستحق اند درک مینمایند و آن را طلب میکنند و دیگر اینکه مقامات مربوطه این را میدانند که در جهت تطبیق مکلفیت های حقوق بشر چی اقداماتی را آنها باید روی دست گیرند. رفع و یا کاهش خلاء های اطلاعاتی در مورد حقوق بشر از طریق آگاهی دهی پیرامون حقوق بشر و بالا بردن آگاهی مردم در مورد آن راه های موثر ترویج تطبیق این مکلفیت ها به شمار میروند.

از ترجمه این مطالب به زبان های محلی گرفته تا اشکال مختلف رسانه ها و کمپاین های رسانه های اجتماعی، اعضای جامعه مدنی راه های مختلفی برای پخش یافته ها و پیشنهادات میکانیزم های حقوق بشر در اختیار دارند. در دسترس قرار دادن مواد و معلومات برای افراد دارای معلولیت باید همیشه جزء از پلان های آگاهی دهی و نشر معلومات باشد.



ستفاده از «قانون دسترسی به اطلاعات» به منظور نشر پیشنهادات کمیته فرعی جلوگیری از شکنجه برای کشور برازیل

کمیته فرعی جلوگیری از شکنجه (SPT) در اولین دیدارش از کشور برازیل در سال 2011 وضعیت شکنجه و سوء رفتار در مراکز سلب آزادی این کشور را مورد ارزیابی قرار داد. بعداً، کمیته مذکور گزارشی را با یک سلسله پیشنهادات در مورد اعمال شکنجه در این کشور به دولت برازیل ارائه نمود. طبق پروتوکول الحاقی کنوانسیون مبارزه با شکنجه و دیگر رفتار ظالمانه، غیرانسانی یا تحقیرآمیز (OPCAT)، گزارش تنها در صورتی در اختیار همگان قرار داده می شود که دولت چنین تصمیمی بگیرد. با وجود درخواست جامعه مدنی مبنی بر انتشار آن، گزارش مذکور محرم باقی ماند.

برازیل قانون دسترسی به اطلاعات عامه را در می 2012 به تصویب رساند. در روز تنفیذ قانون، سازمان غیر دولتی حقوق بشر (Conectas Direitos Humanos) درخواستی را به دولت برازیل ارائه نمود و طی آن از دولت مذکور خواست تا گزارش کمیته فرعی شکنجه را در دسترس مردم قرار دهد. طی مدت زمانیکه در قانون پیشبینی گردیده بود، دولت برازیل به این درخواست پاسخ داد و گزارش را یکجا با پیشنهادات، به شمول ترجمه آن به زبان پرتگالی در صفحه اینترنتی وزارت امور حقوق بشر به نشر سپرد.

سازمان غیر دولتی کانیکتاس دسترسی مردم به گزارش کمیته فرعی شکنجه را به زبان ملی آن کشور لازم تلقی نمود. بدون این کار، اعضای جامعه مدنی و سایر همکاران قادر نبودند تا از تطبیق پیشنهادات کمیته مذکور نظارت به عمل آورند. سازمان غیر دولتی کانیکتاس در زمینه چنین گفت: «این کار در راستای بالا بردن آگاهی مردم در ارتباط با این وضعیت وخیم در مورد اعمال شکنجه در کشور یک قدم مهم بود. با در نظر داشت اینکه دلیل اصلی اعمال شکنجه در کشور برازیل نبود پالیسی های موثر برای جلوگیری از شکنجه و عدم حسابدگی عاملین آن خوانده شد، تصویب قانون دسترسی به اطلاعات جهت تضمین اینکه ارزیابی کمیته فرعی جلوگیری از شکنجه در اختیار مردم قرار می گیرد و حالا میتوانیم در برابر آن تعداد مسئولین که دست به اعمال شکنجه میزند مبارزه کنیم، یک گام نیک بود.»



نشر جلسه کمیته ضد شکنجه در کشور ایرلند

در سال 2011، شورای آزادیهای مدنی ایرلند (ICCL) و صندوق اصلاحات قانون جزاء ایرلند (ICCL) یک گزارش ضمنی مشترک را در نخستین حضور ایرلند در برابر کمیته ضد شکنجه ملل متحد (CAT) در اختیار این کمیته قرار داد. یکجا با سازمان بین المللی حمایت از قربانیان شکنجه (IRCTV)، شورای آزادیهای مدنی ایرلند و صندوق اصلاحات قانون جزاء ایرلند برای نخستین بار نشر زنده نشست کمیته ضد شکنجه را براه انداخت که یک تعداد از اعضای جامعه مدنی و نهاد های مرتبط به قانون در ایرلند آن را به نمایش گذاشتند.

یک تن از نمایندگان شورای آزادیهای مدنی ایرلند اینطور ابراز نظر نمود: «ما گزارش ضمنی و پیشنهادات کمیته ضد شکنجه را بصورت گسترده پخش نمودیم و تمامی روزنامه ها و رادیو های عمده آن را تحت پوشش قرار دادند. در یک برنامه پر بیننده در مورد امورات عامه عکسی از جریان جلسه منتشر گردید و اولین بار بود که مردم ایرلند یک نهاد معاهدات ملل متحد را در عمل میدیدند.»

حضور ایرلند در در برابر کمیته ضد شکنجه و پیشنهاداتی که پس از آن ارائه گردید تغییرات قابل ملاحظه ای را در این کشور رونما نموده است. اصلاحات در زندانها جنبه بلند سیاسی دارد و گروه استراتژی بررسی قانون جزاء ایجاد گردیده است.⁹ کمیته مذکور تقاضا نمود که چهار پیشنهاد مشخص باید طی 12 ماه منجمله ناتوانی دولت در بررسی درست بازداشت زنان در ماگدالین لاندربیس مورد پیگیری قرار بگیرد. در ماه فبروری 2013، یک گزارش رسمی از دخالت دولت در ماگدالین لاندربیس به نشر رسید.¹⁰ از آن وقت به اینسو، دولت از زنان ماگدالین رسماً عذرخواهی نموده و طرحی برای جبران خسارت متضررین روی دست گرفته شده است.

نشر مطالب از طریق اینترنت و ویدیو ها



نشست های شورای حقوق بشر و بررسی دوره ای جهانی از سوی UN web TV¹¹ بطور زنده نشر و آرشیف می شود. جامعه مدنی میتوانند نشست های نهاد های معاهدات را فلمبرداری نمایند و آن را نشر کنند. گروهی از سازمان های غیر دولتی مستقر در ژنو نشر تمامی نشست های نهاد های معاهدات را هماهنگ می کنند. www.treatybodywebcast.org

بسیاری از ویدیوهای تولید شده از سوی کمیشنری عالی حقوق بشر را میتوانید از صفحه اینترنتی کمیشنری و رسانه های اجتماعی دریافت نمود.¹²

⁹ 12 کارشناس به نمایندگی از ارگان های قضائی، پولیس، خدمات آزادی مشروط و مقامات زندان در گروهی استراتژی بررسی قانون جزاء که از سوی وزیر امور عدالت، تساوی و دفاع تشکیل گردید حضور دارند. گروه مذکور پیشنهادات را در پیوند با ایجاد یک سیستم جزائی اصولی و متداوم، به شمول مکلفیت های بین المللی ایرلند، مطرح مینماید. برای معلومات بیشتر، به صفحه اینترنتی ذیل مراجعه شود: www.justice.ie

¹⁰ گزارش را میتوانید در صفحه اینترنتی ذیل دریابید: www.justice.ie

¹¹ صفحه اینترنتی <http://webtv.un.org/>

¹² معلومات پیرامون کمیشنری عالی حقوق بشر را میتوانید در رسانه های اجتماعی در صفحه ذیل دریافت نمایید: www.ohchr.org



10.4 طرفداری و یا تبلیغات در حمایت از حقوق بشر

طرفداری و یا تبلیغات در حمایت از حقوق بشر را میتوان به عنوان برقراری ارتباط به هدف بهبود تطبیق حقوق بشر تعریف کرد. پیام های موثر تبلیغاتی در ارتباط به وضعیت و نگرانی ها پیرامون حقوق بشر اطلاع رسانی می کنند؛ که هدف آن دادن انگیزه برای دیگران می باشد تا آنها نیز در این راستا اقدام نمایند.

◀ ویژگی های پیام های موثر تبلیغاتی در حمایت از حقوق بشر:

◀ مبتنی بر حقایق و آمار دقیق می باشند؛

◀ حاوی مثال هائی از زندگی عینی انسان ها می باشند؛

◀ ساده و مختصر اند؛

◀ در آن زبان مناسب بکار رفته باشد (استفاده از گفتمان حقوق بشر به جای لفاظی ها سیاسی؛ اجتناب از بکار گیری کلمات نا مناسب)؛

◀ از سوی یک پیام رسان مورد اعتبار بیان می شود؛

◀ دارای فراخوان روشنی برای اقدام باشد؛

◀ مناسب حال مخاطب مورد نظر تهیه شده باشد؛

◀ در آن، استدلال های مخالف پیش بینی شده و به آن پاسخ داده شده باشد؛

یافته ها و پیشنهادات میکانیزم های حقوق بشر بسیاری از این ویژگی ها را در خود دارند. اعضای جامعه مدنی یافته ها و پیشنهادات را به منظور بهتر ساختن فعالیت های حمایتی و یا تبلیغاتی شان شناسائی مینمایند و آنها را در اولویت قرار میدهند.

تبلیغات، ارتقاء آگاهی و نظارت بر مشارکت افراد دارای معلولیت در انتخابات در تونس

ملاحظات نهائی سال 2011 کمیته حقوق افراد دارای معلولیت در مورد تونس در ارتباط با ایجاد اصلاحات دیموکراتیک در این کشور چندین پیشنهاد را مطرح نمود و هدف آن این بود که افراد دارای معلولیت در تسوید قانون اساسی جدید سهمیم باشند و بتوانند حق خود را در رای دادن و اشتراک در حیات اجتماعی برابر با دیگر اقشار جامعه اعمال نمایند.

سازمان ترویج حقوق افراد دارای معلولیت تونس (Organization tunisienne de defense des droits des personnes handicapées-OTDDPH)) که سازمانی است متشکل از افراد دارای معلولیت و پس از انقلاب ایجاد گردید، چندین ورکشاپ را بخاطر بالابردن آگاهی عامه در مناطق مختلف راه اندازی نمود تا افراد دارای معلولیت را به منظور اشتراک در انتخابات آینده تشویق نمایند. چندین عضو آن نظارین رسمی انتخابات بودند و سازمان مذکور را اجازه داند تا بیشتر از 100 مرکز رای دهی در کشور را بطور مستقیم نظارت نمایند با در نظر داشت ارزیابی رعایت معیار های قابل دسترس و سنجش اشتراک افراد دارای معلولیت در انتخابات.

پس از برگزاری شورای ملی تسوید قانون اساسی که مسئولیت تسوید قانون اساسی جدید تونس را به عهده داشت، سازمان ترویج حقوق افراد دارای معلولیت بخاطر حمایت شورای مذکور کار های را انجام داده است تا آنها بتوانند حق مشارکت افراد دارای معلولیت در قانون اساسی را تامین نمایند. سازمان مذکور که حمایت خود را بر اساس پیشنهادات کمیته حقوق افراد دارای معلولیت مطرح نموده بود، در جلسات استماعیه شورا به این منظور سخنرانی نمود، با اعضای کمیته بطور انفرادی صحبت کرد، و سندی را جهت گنجاندن در قانون اساسی تسوید نمودند.

طرفداری از ایجاد یک ارگان قضائی مستقل در گواتمالا

گزارشگر ویژه در مورد استقلالیت قضا و حقوقدانان از جریان انتخابات دادگاه عالی در گواتمالا بازدید به عمل آورد. در جریان انتخابات سارنوال عامه که پس از انتخابات قضات برگزار گردید، جامعه مدنی، به عنوان بخشی از برنامه های تبلیغاتی شان، از گزارش گزارشگر ویژه، به خصوص در ارتباط به لزوم استقلال، شفافیت و داشتن دانش مسلکی استفاده نمودند. دفتر کمیشنری عالی حقوق بشر در گواتمالا طرح معیار های قابل اجراء بین المللی، به شمول پیشنهادات گزارشگر ویژه را ارائه نمود. اعضای جامعه مدنی با استفاده از طرح تدوین شده از سوی کمیشنری عالی حقوق بشر با کمیسیون های گزینش کاندیدان کار کردند تا اطمینان حاصل شود که کمیسیون های متذکره شایسته ترین نامزدان را برای سمت سارنوالی عامه پیشنهاد می نمایند. اعضای جامعه مدنی از این پیشنهادات در اعلامیه های عامه استفاده نمودند و خواهان ایجاد تغییرات در قوانین و حسابدهی بیشتر از مقامات در ارتباط با استقلالیت قضا شدند.



11.4 ظرفیت سازی و تقویت

یافته ها و پیشنهادات میکانیزم های حقوق بشر می‌تواند یک سلسله خلاء های ظرفیتی را که در میان مقامات دولتی یا اعضای جامعه مدنی وجود دارد و توانائی شان را در امر تطبیق حقوق بشر محدود می‌سازد برملا سازد. در بعضی موارد، این پیشنهادات نه تنها به شناسائی خلاء ها مبادرت می‌ورزد بلکه فعالیت های ظرفیت سازی را به منظور رسیدگی به این خلاء ها نیز تشویق مینماید. در برخی موارد دیگر، شاید اعضای جامعه مدنی در موقعیت بهتری قرار داشته باشند تا اینگونه خلاء ها را رفع و کاهش دهند و امکان این وجود دارد که بسیاری از اینها در عرصه حقوق بشر دارای تجارب و تخصص باشند و اعضای جامعه مدنی و مقامات دولتی را مورد آموزش قرار دهند.

پیشنهادات می‌تواند خلاء های را بازتاب دهد که اعضای جامعه مدنی با تطبیق فعالیت های ظرفیت سازی آنها را قبلاً مورد رسیدگی قرار داده اند. در این موارد، پیشنهادات اهمیت فعالیت های جامعه مدنی و نقش آن را در ظرفیت سازی تقویت می کند. در موارد دیگر، پیشنهادات مذکور می‌تواند به خلاء های بپردازند که در برنامه های موجود مورد رسیدگی قرار نمی گیرند. اعضای جامعه مدنی شامل در پیگیری، قابلیت فعالیت های ظرفیت سازی را از طریق موارد ذیل مورد ارزیابی قرار خواهد داد:

- ◀ ارزیابی اینکه آیا اعضای جامعه مدنی برای ارائه فعالیت های ظرفیت سازی از لحاظ تخصص لازم، منابع موجود و نتیجه مورد نظر در موقعیت مناسبی قرار دارند یا خیر. تجزیه و تحلیل اینکه فعالیت های جدید ظرفیت سازی چگونه با اولویت ها و برنامه های کاری جامعه مدنی منطبق می باشد، بخشی از این ارزیابی را تشکیل میدهد؛
- ◀ تطبیق نیاز سنجی نهاد ها و سازمان های مورد هدف، به شمول ارزیابی اراده آنها جهت رسیدگی به خلاء های ظرفیتی به هدف بهبود تطبیق حقوق بشر؛ و
- ◀ تجزیه و تحلیل متمم ها با سایر برنامه های ظرفیت سازی، ارزش افزوده ی فعالیت های تازه، تاثیرات و تداوم آنها.

تجربه نشان داده است که مقامات دولتی و اعضای جامعه مدنی در اکثر موارد آماده اند تا در برنامه های ارتقای ظرفیت اشتراک نمایند، اما این علاقه بطور اتوماتیک نتایج مورد نظر را بار نمی آورد. موانع در این کار می تواند ناشی از عدم تمایل برای آوردن تغییرات، میزان بلند ترک برنامه های ارتقای ظرفیت از سوی شاملین برنامه، محدودیت های دیراین فعالیت های ظرفیت سازی (مثلاً، نا پایداری، اهداف نا مشخص، مشمولین با سطوح مختلف دانش) یا مجموعی از این عوامل باشد. این خطرات احتمالی باید در طرح برنامه های ظرفیت سازی به دقت مورد ارزیابی قرار بگیرد، و تاثیرات منفی آن در هنگامی ارزیابی نتایج باید سنجش شود.¹³

¹³ برای رهنمود در ارتباط با ارزیابی آموزش حقوق بشر، به ارزیابی فعالیت های آموزش حقوق بشر مراجعه شود (انتشارات ملل متحد، HR/P/PT/18)

حساس سازی و ارتقاء ظرفیت نیروهای امنیتی به منظور مبارزه با خشونت های جنسی در ساحل عاج

پس از بررسی دوره ای جهانی سال 2009 در ساحل عاج، ارگان غیر دولتی (SOS Exclusion) از پیشنهادات آن به منظور تهیه پلان عمل با تمرکز اصلی بر ارتقاء ظرفیت پولیس و بخش نظامی استفاده کرد. رئیس این سازمان چنین ابراز نظر نمود: «ما دو ورکشاپ را در ارتباط با پیشنهادات دوره ای جهانی پیرامون حقوق زنان راه اندازی نمودیم. برای ما یک فرصت خوبی بود تا وضعیت تطبیق آن پیشنهادات را با کمک برخی از دست اندرکاران کلیدی، مانند وزارت همبستگی، خانواده، زنان و اطفال، وزارت عدلیه و برنامه زنان ملل متحد مورد ارزیابی قرار دهیم. پس از آن، کمپاین بسیج اجتماعی مبارزه با خشونت جنسی که یکی از پیشنهادات بررسی دوره ای جهانی به شمار میرفت، براه انداخته شد. کمپاین مذکور برای ما فرصت داد تا اعضای جامعه مدنی، رهبران مذهبی، وزارت های همبستگی و عدلیه و همچنان محلات را که این کمپاین ها در آنجا صورت می گرفت، دور هم بیاوریم.»

12.4 گنجاندن موضوع جندر در فعالیت های پیگیری

پرسش های ذیل میتواند ما را در گنجاندن موضوع جندر حین اولویت بندی فعالیت های پیگیری کمک نماید:

- ◀ آیا پیشنهادات اولویت بندی شده و فعالیت های مرتبط با پیگیری بیشترین تاثیر را روی زنان دارد و/یا مردان؟
- ◀ چگونه موضوع جندر شامل برنامه دارای اولویت شده است؟ از طریق فعالیت های مشخص جندر و/یا از طریق مسپردگی جندر؟
- ◀ آیا برخی از دارندگان حقوق با تبعیض های چندگانه مواجه اند؟ آیا فعالیت های پیگیری به این وضعیت رسیدگی خواهد کرد؟
- ◀ آیا هدف فعالیت های طرح شده توانمند ساختن دارندگان حقوق و مبارزه با تبعیض جندر و نا برابری می باشد؟
- ◀ آیا هنگام اولویت بندی برنامه ها با گروه های مختلف از دارندگان حقوق مشورت صورت گرفت؟

حین تطبیق فعالیت های پیگیری:

- ◀ گزارش اطلاعات که بر اساس جنسیت و عوامل متنوع دیگر مانند سن، قومیت، نا توانایی، وضعیت اجتماعی اقتصادی، و غیره از هم تفکیک می گردند را جمع آوری کنید؛
- ◀ زمانیکه معلومات مشخص جندر در دسترس نباشند، خلاء های موجود اطلاعاتی را صریحاً در گزارش بیان کنید؛



- ◀ در زمان برگزاری محافل، فعالیت های آموزشی و ظرفیت سازی: توازن جنسیتی را در بین اشتراک کنندگان و مربیان یا افراد مرجع ایجاد کنید؛ محیط حساس نسبت به موضوع جندر (محل برگزاری، چارچوب زمانی)، مطالب و روش های حساس نسبت به جندر تهیه کنید؛
- ◀ تجزیه و تحلیل سیستماتیک جندر را انجام دهید؛
- ◀ با همکارانی که نسبت به مسایل جندر حساس اند، کار کنید؛
- ◀ در فعالیت های تبلیغاتی و آگاهی دهی: پیام های تساوی جندر را شامل سازید و از زبان و تصاویر حساس نسبت به مسائل جندر استفاده نمایید.

13.4 تامل روی مشارکت، تنوع و دسترسی

زمان طرح و تطبیق فعالیت های پیگیری موارد ذیل را مد نظر بیگیرد:

- ◀ سعی کنید طیف متنوعی و وسیعی از افراد و نهاد ها را شامل برنامه نمائید؛
- ◀ اطمینان حاصل کنید که به دیدگاه های مختلف گوش داده میشود و در فعالیت های پیگیری بازتاب میابند؛
- ◀ دسترسی برای اشتراک افراد با پیشینه های مختلف، به شمول اقلیت ها و افراد دارای معلولیت را در نظر بگیرید و به منظور فراهم آوری اسناد و منابع به افراد دارای معلولیت اقدام نمائید.

14.4 استفاده از پیشنهادات در اجراءات قضائی و دعاوی حقوقی

بسیاری از اعضای جامعه مدنی از افراد و گروه های که از طریق میکانیزم های قضائی و نیمه قضائی برای حقوق خود در سطوح ملی، منطقوی و بین المللی دادخواهی می کنند، حمایت میکنند. این کمک ها شامل ارائه مساعدت های حقوقی به افراد شاکی، ابراز نظر تخصصی حقوقی، ارتقاء ظرفیت برای قضات، سارنوالان، حقوقدانان و وکلای مدافع می شود تا قانون حقوق بشر را تطبیق نمایند، یا تشویق اعضای و محاکم جهت تطبیق قانون بین المللی حقوق بشر می شود.

استفاده از و تشویق برای استفاده از قانون بین المللی حقوق بشر در روند های قضائی در سطوح ملی و منطقوی میتواند قلمرو اجرای حقوق بشر را تقویت بخشد. مثلاً، تفسیر احکام معاهده شامل در نظریات عمومی نهاد های مرتبط با معاهدات میتواند در رابطه با اینکه یک حق مشخص دارای چه جنبه های می باشد، روشنی اندازد و محاکم ملی میتوانند در موارد تصمیمگیری آن را در نظر بگیرند. به همین قسم، اشاره به پیشنهادات مشخص میکانیزم های حقوق بشر میتواند دعاوی دارندگان حقوق را تقویت کند.

مطالبه دسترسی به دارو های عمومی در کشور کینیا

به تاریخ 20 اپریل 2012 دادگاه عالی کشور کینیا با صدور یک حکم تاریخی اعلام داشت که بخش های از قانون ضد جعلکاری سال 2008 بر دارو های عمومی قابل تطبیق نمی باشد - و بدین صورت از حق دسترسی به معالجه مقرون به صرفه محافظت نمود. این قضیه از طرف سه شخص مصاب به بیماری ایدز ترتیب شده بود. «کیلین» که یک نهاد حقوق بشری است و در راستای حفاظت و ترویج حقوق بشری وابسته به وپروس (اچ آی وی) در شرق افریقا کار می کند، حمایت های لازم تحقیقاتی را به هیئت رهبری شکایت کنندگان تامین کرد. این قضیه که از سال 2009 بدین سو دوام داشته است، آن بخش هایی از قانون ضد جعلکاری 2008 را به چالش کشیده که واردات دارو های عمومی بشمول داروی های ضد ویروس پس ایچ آی وی (ARV) برای اشخاص مصاب به بیماری ایدز را تهدید می نمود. گزارشگر ویژه ملل متحد در مورد برخورداری از حق صحت، اظهاراتی در ارتباط به این قضیه نمود که در حکم قضایی بازتاب یافته است.

در حکم صادره خود، قاضی خانم نگوگی فیصله نمود که ملکیت فکری فرد نباید، حق حیات، حق صحت، حق کرامت انسانی درج شده در قانون اساسی کینیا را تحت الشعاع قرار دهد. بنابراین، افراد دارای صاحب امتیاز نمی توانند از قانون متذکره برای توقف توريد دارو های عمومی استفاده نموده و بصورت قانونی توريد دارو های عمومی را قسمی که شکایت کنندگان بیم داشتند، متوقف سازند.¹⁴

15.4 شریک سازی نتایج اقدامات پیگیری و اجراءات خوب

شاید تصور شود که قانون حقوق بشر بین المللی و میکانیزم های مربوطه آن دور از واقعیت های عینی صاحبین حقوق باشند. چطور امکان دارد که پیشنهادات کارشناسان مستقل در ژنو روی زندگی مردم عادی تأثیر گذارد؟ چگونه این پیشنهادات می تواند سبب رفتار بهتر افراد دارای مسئولیت که شاید اصلا ندانند که نهاد معاهدات چه هست، ویا گزارشگر ویژه چی کاری می کند، تأثیر بگذارد؟ اما به علت کار پیگیرانه جامعه مدنی در خیلی از موارد چنین تغییرات بوجود آید و می تواند رخ دهد.

ثبت، شریک سازی و انتشار نتایج اقدامات پیگیری و اجراءات خوب می تواند به دیگران نیز انگیزه دهد تا در فعالیت ها سهم بیگیرند و از تجارب استفاده نموده و آنرا مطابق اولویت ها و شرایط زندگی خود عیاز سازند. اظهار نظر در مورد تاثیرات میکانیزم های حقوق بشر از سوی متخصصین که روی این مکانیزم ها کار می کنند، ارزش گزاری و استقبال می شود.

¹⁴ به حکم: <http://bit.ly/L1cEu5> (accessed 24 July 2013) مراجعه شود.



تشریح منابع و عملکردها در دعاوی قضایای حقوق بشر در مسئله مراقبت از بیماران در اروپای شرقی و آسیای مرکزی

پروژه حقوق بشر در مراقبت از بیماران رهنمودهای عملی در سطح کشور را برای حقوق دانانی که علاقمند پیشبرد دعاوی حقوق بشر به نمایندگی از بیماران می باشند تهیه می نماید. این رهنمودها عملی می باشند و هم دعاوی حقوق بشری و هم میکانیزم های تبدیل از قبیل بازرس ها و نهاد های که جواز طبی صادر می کنند را شامل می شوند؛ این رهنمودها حقوق بیماران و عرضه کنندگان خدمات صحتی را در سطح ملی، منطقوی و بین المللی، منجمله از طریق ارزیابی دقیق حوزه صلاحیت نهاد های معاهدات و کار طرز العمل ویژه، به بررسی می گیرد.

این پروژه دارای فضائی برای تمرین نیز می باشد و آن فضای انترنتی است که در آن می توان منابع و مواد را با دیگران شریک ساخت. فضای تمرین دارای سه بخش عمده می باشد: تدریس قانون و صحت؛ آموزش حقوق بشر در بخش مراقبت از بیماران و وسایل رسانه پی.¹⁵

16.4 همکاری با طرزالعملها و روش های موجود پیگیری مکانیزم های حقوق بشری

طرزالعملها و روش های پیگیری تحت رهبری میکانیزم های حقوق بشر بر همکاری دولت ها و اشتراک اعضای جامعه مدنی متکی می باشد. بخش بعدی این رهنمود طرزالعملها و روش های موجود پیگیری را تشریح می کند.¹⁵

5. طرزالعمل ها و روش های پیگیری میکانیزم های حقوق بشر

ارزیابی تغییراتی که به تعقیب پیشنهادات حقوق بشر بوجود می آید، کسب معلومات در مورد اینکه بعد از ارزیابی یک کشور از سوی میکانیزم های حقوق بشر، چه انکشافاتی در آنجا صورت گرفت و درک تأثیرات ساختار های حقوق بشر ملل متحد در محل یکی از اهداف و علاقه مندی های اصلی میکانیزم های حقوق بشری می باشد. از زمان ایجاد تمام میکانیزم ها تا اکنون، این موضوع درک شده است که موثر بودن آن میکانیزم ها در گرو تغییرات مثبتی است که آن ها قادر به میان آوردن آن می باشند. اسناد و مدارکی که تغییر را نشان دهد در واقع سند موثریت این میکانیزم ها می باشد. این «تلاش برای جمع آوری اسناد و مدارک» منجر به ایجاد اشکال مختلف پیگیری شده که هر میکانیزم بوجود آورده است. برخی از این روش های پیگیری در قالب طرزالعمل های معین شکل رسمی به خود گرفته اند، مانند طرزالعمل های پیگیری مربوط به ملاحظات نتیجه گیری چندین نهاد معاهدات. برخی دیگر این روش های پیگیری روش های ثابتی اند، مانند گزارشی که به دنبال بازدید گزارشگر ویژه از یک کشور توسط برخی از گزارشگران ویژه تهیه می شوند. در سایر موارد، پیگیری می تواند یک ابتکار تک موردی باشد به عنوان مثال، برگزاری یک ورکشاپ منطوقی جهت شریک سازی تجارب در مورد تطبیق پیشنهادات حقوق بشر. در بخش های ذیل این روش ها را با جزئیات بیشتر شرح داده شده است:

1.5 نهاد های معاهدات حقوق بشر

طرزالعمل های پیگیری برای ملاحظات نهائی

نهاد های معاهدات طرزالعمل هائی را به منظور کمک به کشور های طرف در امر تطبیق پیشنهادات مندرج ملاحظات نهائی ویا تطبیق تصامیم در خصوص قضایایی که تحت طرزالعمل های شکایات افراد قرار داده شده اند، وضع نموده اند. تمام نهاد های معاهدات کشور ها را ملزم می دارند که در گزارشات دوره ای شان در مورد تطبیق پیشنهادات به موضوع پیگیری بپردازند. کمیته منع شکنجه (CAT)، کمیته محو تبعیض نژادی (CERD)، کمیته حقوق بشر (HR Committee)، کمیته محو تبعیض علیه زنان (CEDAW) و کمیته در مورد ناپدید کردن اجباری (CED) همه طرزالعمل های پیگیری رسمی اتخاذ نموده اند. همه این پنج نهاد معاهدات، در ملاحظات نهائی خود، از کشور ها تقاضا می کنند که طی مدت یک سال (طی مدت دو سال در کمیته محو تبعیض علیه زنان) در مورد اقداماتی که در پاسخ به پیشنهادات مشخص ویا «نگرانی های دارای اولویت» اتخاذ نموده اند و فوراً قابل تطبیق اند، دوباره به کمیته ها گزارش بدهند. این کمیته ها گزارشگر ویا هماهنگ کننده ای را موظف به پیگیری می کنند؛ وی مسئولیت دارد که گزارشات پیگیری که از سوی کشور های عضو ارائه شده است را بررسی نموده



و آنها را به کمیته تقدیم نماید. برخی اعضای نهاد های معاهدات، نظر به دعوت کشور های عضو، به آن کشور ها سفر نموده اند تا گزارشات و چگونگی تطبیق ملاحظات نهائی کمیته ها را از نزدیک پیگیری کنند.

در ارتباط به کمیته حقوق بشر باید گفت که زمانیکه این کمیته یک گزارش پیگیری از کشور عضو بدست می آورد، یک گزارشگر ویژه پیگیری، یک گزارش از پیشرفت کار در هر جلسه ارائه می کند؛ گزارش پیشرفت کار شامل خلاصه ی گزارش پیگیری کشور عضو، معلومات بدست آمده از اعضای جامعه مدنی، و سایر منابع و نیز ارزیابی کمیته براساس معیار های ارزیابی پیگیری کمیته (به جدول ذیل مراجعه شود) می باشد. کمیته حقوق بشر کشور عضو را از تصمیمی که در رابطه به گزارش پیگیری آن اتخاذ شده است، آگاه می سازد. اگر یک کشور عضو با هیئت پیگیری همکاری نکند ویا اقداماتی روی دست گیرد که به نظر کمیته قناعت بخش نمی باشند، در آن صورت گزارشگر می تواند تقاضای نشست با نماینده ی کشور عضو را نماید.

معیار های ارزیابی پیگیری کمیته حقوق بشر



پاسخ/اقدام رضایت بخش

A پاسخ تا حد زیادی رضایت بخش است

پاسخ/اقدام قسمأ رضایت بخش

B1 اقدام اساسی صورت گرفته است، اما به معلومات بیشتر نیاز است

B2 اقدام اولیه صورت گرفته است، اما به معلومات بیشتر نیاز است

پاسخ/اقدام رضایت بخش نیست

C1 پاسخ دریافت شد، اما اقداماتی که صورت گرفته است پیشنهادات را تطبیق نمی کند

C2 پاسخ دریافت شد، ولی با پیشنهادات ربطی ندارد

عدم همکاری با کمیته

D1 هیچ پاسخی در مدت ضرب الاجل تعیین شده دریافت نشد، و یا هیچ پاسخی به هیچ

یک از پرسش های مشخص گزارش دریافت نشد

D2 هیچ پاسخی بعد از یادآوری (ها) دریافت نشد

اقدامات اتخاذ شده در مغایرت با پیشنهادات کمیته قرار دارد

E پاسخ دریافت شده حاکی از آن است که اقدامات اتخاذ شده برخلاف پیشنهادات کمیته

می باشد

جامعه مدنی چگونه می تواند در روند مشارکت داشته باشد؟

شبهه گزارشات «ضمنی» ویا «بدیل» که جهت ملاحظه گزارشات کشور عضو و لسٹ موضوعات ارائه می شود، اعضای جامعه مدنی می توانند در چارچوب طرزالعمل پیگیری معلومات ارائه نمایند. در این رابطه، معلومات ارائه شده باید بطور مشخص متمرکز بر پیشنهادات مطرح شده در ملاحظات نهائی برای طرزالعمل پیگیری باشد و حاوی اطلاعات دقیق¹⁶ در مورد اقدامات اتخاذ شده از سوی مقامات و ارزیابی موثریت آن اقدامات باشد. هر نوع کوتاهی از جانب مقامات در اتخاذ اقدامات جهت تطبیق پیشنهادات را نیز میتوان یاد آور شد. اعضای جامعه مدنی می توانند در ارتباط به پاسخی که از جانب کشور عضو ارائه شده است، ابراز نظر کنند. معلوماتی که از سوی اعضای جامعه مدنی در ارتباط به طرزالعمل پیگیری ارائه می شود تابع همان قواعدی می باشد که برای ارائه معلومات در مورد ملاحظه گزارشات کشور عضو و لسٹ موضوعات در نظر گرفته شده است و این معلومات همگانی پنداشته شده و در وبسایت دفتر کمیشنری عالی حقوق بشر منتشر خواهد شد ویا معلومات می تواند نظر به درخواست نهاد ارائه کننده، محرمانه تلقی شود.

استفاده از ملاحظات نهائی کمیته حقوق طفل (CRC) در سطح ملی

به منظور ترویج یک رویکرد دورانی در خصوص مشارکت در روند گزارشدهی کمیته حقوق طفل و تشویق جامعه مدنی برای استفاده اعظمی از پیشنهادات کمیته حقوق طفل در جریان فعالیت های دادخواهی شان، شبکه حمایت از حقوق طفل (رایتس کنیکت) یک سلسله مطالعات موردی را در خصوص فعالیت های پیگیری که از جانب اعضای جامعه مدنی و نهاد های ملی حقوق بشر صورت گرفته است، اجرا نموده است.¹⁷

اعضای نهاد های معاهدات می توانند در ورکشاپ های منطقه ای، زیر منطقه ای، ویا ملی که از سوی جامعه مدنی، موسسات سازمان ملل متحد و کمیشنری عالی حقوق بشر ویا دولت ها در ارتباط به تطبیق پیشنهادات برگزار می شود، نیز اشتراک نمایند. جامعه مدنی ترغیب می شود که در این ورکشاپ ها اشتراک نماید.

¹⁶ کمیته محو تبعیض علیه زنان تقاضا می کند که معلومات ارائه شده نباید بیشتر از 3500 کلمه باشد.

¹⁷ www.childrightsnet.org/NGOGroup/CRC/FollowUp/



بازدید پیگیری کمیته فرعی منع شکنجه

کمیته فرعی منع شکنجه (SPT) که در سال 2007 مطابق پروتوکول اختیاری کنوانسیون منع شکنجه ایجاد، بازدید های حقیقت یابی را از نظارت خانه ها، توقیفخانه ها، و سایر مکان های سلب آزادی که در قلمرو دولت عضو وجود داشته باشد، به شمول حوزه های پولیس، زندان ها، نهاد های صحت روانی، و مراقبت های اجتماعی انجام می دهد. در ختم بازدید از کشور، کمیته فرعی پیشنهادات و مشاهدات خود را طی یک گزارش محرم به دولت متذکره تقدیم می کند. در صورتی که کمیته فرعی منع شکنجه مناسب ببیند، یک بازدید تعقیبی مختصر دیگر را پیشنهاد می کند. در سپتامبر 2010، کمیته فرعی منع شکنجه اولین بازدید پیگیری خود را در پاراگوای انجام داد که در آن جامعه مدنی اشتراک نمود.

پیگیری فیصله ها در مورد شکایات انفرادی

نهاد های معاهدات حقوق بشر می توانند، تحت شرایط معینی، به شکایات یا مکاتبات انفرادی رسیدگی نمایند.¹⁸ مطابق این طرزالعمل، هر شخصی که ادعا می کند که حقوقی که او براساس یک معاهده مشخص از آن بهره مند است، نقض شده است، می تواند در یکی از این نهاد های معاهدات علیه دولتی که عضویت این سند را کسب نموده و صلاحیت نهاد معاهده برای رسیدگی به شکایاتی که از طرف افراد ثبت می شود را به رسمیت شناخته باشد، شکایت نماید. شکایت متذکره نخست بر اساس قابل قبول بودن آن ارزیابی می گردد. در صورتیکه قابل قبول باشد، شکایت متذکره بر اساس شایستگی آن مورد رسیدگی قرار گرفته و نهاد معاهدات در این رابطه تصمیم می گیرد که آیا از ماده ی معاهده متذکره تخطی صورت گرفته است و یا خیر. در صورتیکه نهاد معاهده فیصله کند که شکایت کننده قربانی این تخطی قرار گرفته است، در این صورت دولت متذکره را مکلف میدارد که در رابطه معلومات ارائه کند که معمولاً ارائه این معلومات در مدت شش ماه باید صورت گیرد، معلومات متذکره در رابطه به اقداماتی که این دولت به خاطر موثریت بخشیدن به فیصله نهاد معاهده اتخاذ کرده، می باشد. پاسخ دولت متذکره سپس به شکایت کننده ارسال می شود که شکایت کننده می تواند در رابطه به پاسخ های ارائه شده ی دولت ابراز نظر کند.

¹⁸ در جولای 2013، این طرزالعمل برای کنوانسیون بین المللی حقوق مدنی و سیاسی، کنوانسیون بین المللی محو تمام اشکال تبعیض نژادی، کنوانسیون ضد شکنجه، کنوانسیون محو کلیه اشکال تبعیض خشونت علیه زنان، کنوانسیون بین المللی حفاظت تمام اشخاص از ناپدید کردن اجباری، کنوانسیون بین المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و کنوانسیون حقوق اشخاص دارای معلولیت وجود داشته است. این طرزالعمل برای کنوانسیون بین المللی حفاظت از حقوق تمام کارگران مهاجر و اعضای خانواده های شان و کنوانسیون حقوق طفل، زمانی تنفیذ می شود که 10 کشور عضو اعلامیه لازم را مطابق ماده 77 کنوانسیون اولی صادر نمایند و پروتوکول اختیاری کنوانسیون دومی را تصویب کنند.

برخی از نهاد های معاهدات، به ویژه کمیته حقوق بشر، کمیته ضد شکنجه، کمیته محو تبعیض نژادی و کمیته محو تبعیض علیه زنان طرز العمل هائی را برای نظارت بر تطبیق فیصله های این کمیته ایجاد کرده اند. چنین طرز العمل ها شامل تعیین یک گزارشگر می شود تا تطبیق فیصله ها را تعقیب نماید. گزارشگر ها برای یک مدت معین تعیین می گردند، یا در خصوص کمیته محو تبعیض علیه زنان، برای پیگیری یک قضیه مشخص تعیین می گردند. زمانیکه پاسخ های دولت در مورد اقداماتی که در مورد تطبیق فیصله ها اتخاذ کرده قناعت بخش یا واضح نباشد، گزارشگر متذکره می تواند در رابطه به آن با نمایندگی های دیپلماتیک دولت عضو مشورت کند که این مشورت معمولاً با دیپلماتان نمایندگی دایم کشور متذکره در ژنو یا نیویارک برگزار می گردد.

چگونه جامعه مدنی می تواند در این روند اشتراک نماید؟

در مواردی که اعضای جامعه مدنی در شکایات انفرادی دخیل باشند (مثلاً به علت این که این نهاد ها شکایت کننده را کمک کردند تا شکایت خود را ثبت کند)، آن ها می توانند در مورد نحوه تطبیق فیصله معلومات ارائه کنند.

ارزیابی تطبیق فیصله های حقوق بشر

در سال 2010، نهاد ابتکار عدالت جامعه آزاد گزارشی را تحت عنوان از قضاوت تا عدالت - تطبیق فیصله های حقوق بشر منطقوی و بین المللی را منتشر کرد که در آن چالش ها فرا راه تطبیق فیصله های نهاد های حقوق بشر منطقوی و بین المللی منجمله فیصله های نهاد های معاهدات ملل متحد و سیستم های افریقایی، اروپایی و بین الامریکایی را به بررسی گرفته بود. در گزارش متذکره خاطر نشان شده است که باوجود دست آورد های که ظرف 25 سال گذشته بدست آمده است، تمام این سیستم ها در پیاده کردن فیصله های شان جهت آوردن تغییر در ساحه عمل با موانع مواجه اند. در بسا موارد، فیصله های تاریخی نتوانسته اصلاحات قابل توجه را به ارمغان بیاورد.

گزارش متذکره حین تجزیه و تحلیل چگونگی تطبیق فیصله های نهاد های معاهدات، دریافته است که «بصورت عموم، در قضایای که توجه زیاد سیاسی به آن معطوف شده بوده است، و در قضایای که علیه دولت ها با استفاده از روش پیشرفته حاکمیت قانون ثبت شده است، تطبیق موفقانه صورت گرفته است. در جا های که تطبیق موفقانه صورت گرفته است، علت آن غالباً موجودیت یک جامعه مدنی توانمند بوده است که ممد تلاش های پیگیری کمیته قرار گرفته و از فشار های داخلی به کار گرفته است.



2.5 شورای حقوق بشر

پیگیری کار شورای حقوق بشر

در قطعنامه شماره 251/60 مجمع عمومی که به موجب آن شورای حقوق بشر تأسیس گردید، فیصله شده است که روش های کاری این شورا باید مجال مباحث پیگیری در مورد پیشنهادات و تطبیق آن ها را فراهم کند.

این شورا موضوعات حقوق بشر را که مورد بحث قرار می دهد، از طریق موارد ذیل پیگیری می کند:

◀ ارجاعات صریح و روشن به پیگیری در قطعنامه ها و فیصله های که این شورا اتخاذ می کند. قطعنامه ها معمولاً حاوی احکامی است که نشان می دهد که شورا «روی موضوع متمرکز باقی می ماند.» بدین معنی که موضوع متذکره کماکان منحنیث موضوع مورد بحث در جلسات آینده این شورا باقی خواهد ماند.

◀ برگزاری جلسات شورا بطور عادی و خاص بر اساس موادات اجندا که با گذشت زمان تکرار می شوند. این موضوع معمولاً در جلسات عادی صدق می کند اگرچه جلسات خاص هم می تواند به منظور بحث روی عین موضوع یا موضوعات مشابه تدویر شود (مثلاً، جلسات خاص روی وضعیت حقوق بشر در کشور سوریه در سال های 2011 و 2012).

◀ توظیف میکانیزم ها، به شمول طرزالعمل های ویژه، یا نهاد های تحتانی اش، و یا دفتر کمیشنری عالی حقوق بشر برای اتخاذ اقدامات مشخص و ارائه گزارش در زمینه به جلسه آینده شورا. این شورا همچنان می تواند تصمیم به ایجاد یک میکانیزم موقت بگیرد، مثل کمیسیون تحقیق یا هیئت حقیقت یاب تا در رابطه به تخطی های حقوق بشری تحقیق نموده و گزارش یافته های خود را جهت ملاحظه به این شورا ارائه نمایند. وظایف دیگری که معمولاً از طرف این شورا معیین می گردد شامل اجرای مطالعات یا برگزاری جلسات کارشناسان یا هیئت می باشد.

چگونه جامعه مدنی می تواند در این روند اشتراک نماید؟

روش های پیگیری که در فوق شرح گردید روش های کاری معیاری شورای حقوق بشر می باشند. بنابراین، عین روش ها برای مشارکت جامعه مدنی تطبیق می شود و این امکان در آن وجود دارد که سازمان های غیر دولتی که از موقوف مشوره دهی با شورای اجتماعی و اقتصادی ملل متحد (ECOSOC) برخوردار اند، اظهارات تحریری و شفاهی خود را داشته و بتوانند برنامه های حاشیوی برگزار کنند. موسسات غیر دولتی که به ژنو غرض اشتراک در جلسه شورای حقوق بشر

سفر نمی کنند، می توانند اظهارات شفاهی خود را از طریق پیام های ویدیویی در خصوص برخی از موادات اجندا ارسال نمایند. برای راهنمایی بیشتر لطفاً به کتاب رهنما کمیشنری عالی حقوق بشر برای جامعه مدنی تحت عنوان کار با برنامه های حقوق بشر ملل متحد و رهنمود عملی دفتر کمیشنری عالی حقوق بشر برای جامعه مدنی در مورد شورای حقوق بشر ملل متحد¹⁹ و صفحه انترنتی دفتر کمیشنری عالی حقوق بشر ملل متحد مراجعه کنید.²⁰

علاوه بر اظهارات شفاهی و تحریری و برنامه های حاشیوی، یک روش معیاری دیگر این است که از جامعه مدنی دعوت می شود که در تحقیقات سهم بیگیرند و در جلسات کارشناسان و هیئت ها که از طرف این شورا مأمور می گردند، سهم بیگیرند. علاوه بر آن، موسسات غیر دولتی می توانند در جلسات غیر رسمی باز که در آن روی متن مسوده ی قطعنامه ها بحث صورت می گیرد و در موازات با این شورا دایر می گردد، اشتراک نمایند.

سرانجام، فیصله ها و قطعنامه های این شورا تعهدات دولت برای حفاظت و ترویج حقوق بشر را منعکس می سازند. یکبار دیگر، جامعه مدنی می تواند جهت آوردن فشار روی تطبیق تعهدات حقوق بشری که در قطعنامه ها و فیصله های شورای حقوق بشر مطرح گردیده است و مورد دلچسپی آنها قرار دارد، آن تعهدات را شناسائی و اولویت بنده کرده و در آن راستا اقدام نمایند.

نهاد ها، میکانیزم ها و مأموریت های تابع شورای حقوق بشر ملل متحد

شمار زیادی از پیشنهادات توسط نهاد ها و میکانیزم های تابع شورای حقوق بشر به شمول نهاد های ذیل صادر می شود:

◀ بررسی دوره ای جهانی (به بخش 5.4. این رهنمود مراجعه شود):

◀ کمیته مشورتی شورای حقوق بشر؛

◀ طرزالعمل رسیدگی به شکایت؛

◀ طرزالعمل های ویژه (به بخش 5.3. این رهنمود مراجعه شود):

◀ انجمن اجتماعی؛

◀ انجمن مسایل اقلیت ها؛

◀ میکانیزم تخصصی روی حقوق مردمان بومی؛ و

◀ انجمن تجارت و حقوق بشر.

¹⁹ قابل دسترس در www.ohchr.org/EN/AboutUs/Pages/CivilSociety.aspx

²⁰ www.ohchr.org/EN/HRC/Pages/NgoParticipation.aspx



برای رهنمایی در مورد اشتراک جامعه مدنی در این نهاد ها، به کتاب رهنمایی دفتر کمیشنی عالی حقوق بشر برای جامعه مدنی تحت عنوان کار با برنامه حقوق بشر ملل متحد، رهنمود عملی برای جامعه مدنی در مورد شورای حقوق بشر و رهنمود عملی در مورد انجمن اجتماعی مراجعه شود.²¹

3.5 طرزالعمل های ویژه

پیگیری بازدید ها از کشور های عضو

مقامات ذیصلاح طرزالعمل های ویژه دعوت نامه دولت را جهت بازدید از آن کشور لازمی می دانند. طرزالعمل های ویژه درخواست خود برای سفر به کشور مورد نظر را از طریق اقدامات ذیل پیگیری می کنند:

- ◀ درخواست های خود برای سفر به کشور مورد نظر را در گزارشات خود، در سایت انترنتی، در جریان محافل عمومی و در رسانه ها به اطلاع همگان می سازند؛
- ◀ با نمایندگی های دیپلماتیک کشور های مربوطه ملاقات می کنند؛
- ◀ به کشور ویا منطقه ی که بتواند زمینه کسب دعوتنامه رسمی را فراهم سازد، سفر می کنند (مثلاً سفر به کشور مورد نظر در یک بازدید علمی)؛ و
- ◀ بطور رسمی در مورد درخواست خود به کشور مورد نظر یادآوری می کنند و آنرا به اطلاع همه می رسانند.

زمانی که یک بازدید انجام می شود، طرزالعمل ویژه انواع روش های پیگیری را تهیه نموده است. این روش ها شامل موارد ذیل می شود:

1. سفر مجدد به کشور جهت پیگیری مسائل. چندین مأموریت به منظور پیگیری مأموریت های قبلی شان در یک کشور دوباره به آن کشور سفر می کنند. این بازدید ها زمینه ارزیابی دقیق پیشرفت ها و کاستی ها در مقایسه با یافته ها و پیشنهادات دیدار های قبلی را مهیا می سازد. بازدید های پیگیرانه کار خوبی است، اما، از مجموع 40-50 دیداری که هر ساله توسط طرزالعمل های ویژه از کشور ها به عمل می آید، فقط چند بازدید معدود آن بازدید پیگیرانه می باشد که دلیل آن کمبود منابع می باشد.

²¹ قابل دسترس در www.ohchr.org/EN/AboutUs/Pages/CivilSociety.aspx



مثال های بازدید های پیگیری از کشور ها

- گزارشگر ویژه در مورد فروش اطفال، تن فروشی اطفال، پورنوگرافی اطفال
 ← 2012: گواتیمالا (A/HRC/22/54/Add.1)
- گزارشگر ویژه در مورد شکنجه و سایر رفتار ها و یا مجازات ظالمانه، تحقیر آمیز و غیر انسانی
 ← 2012: بوروگوای (A/HRC/22/53/Add.3)
- گزارشگر ویژه در مورد اشکال معاصر نژاد پرستی، تبعیض نژادی، بیگانه هراسی، و عدم تحمل دیگران
 ← 2011: مجارستان (A/HRC/20/33/Add.1)
- گزارشگر ویژه در مورد خشونت علیه زن، عوامل و پی آمد های آن
 ← 2011: ایالات متحده امریکا (Add.5/26/A/HRC/17)
- ← 2010: السلودور (A/HRC/17/26/Add.2) و الجزایر (A/HRC/17/26/add.3)
- گزارشگر ویژه در مورد ترویج و محافظت حقوق بشر و آزادی های بنیادی هنگام مبارزه علیه تروریسم
 ← 2011: تونس (A/HRC/16/51/Add.2)

2. **گزارشات پیگیری.** چندین مأموریت گزارشات پیگیری بر اساس معلوماتی که از سوی دولت، نهاد های داخلی حقوق بشر و جامعه مدنی فراهم می شود، نشر می کنند. روش های جالب تهیه گزارشات پیگیری از بازدید کشور ها توسط گروه کاری در مورد ناپدید کردن های اجباری یا غیر ارادی، گزارشگر ویژه در مورد شکنجه، گزارشگر ویژه در مورد اعدام های فراقضایی، صحرائی و خودسرانه، گزارشگر ویژه در مورد حقوق بشر و فقر شدید، و گزارشگر ویژه در مورد آزادی عقیدتی و یا مذهبی بوجود آمده است.

گزارشات پیگیری گروه کاری در مورد ناپدید کردن های اجباری یا غیر ارادی



در سال 2010 گروه کاری در مورد ناپدید شدن های اجباری یا غیر ارادی برای گزارشات پیگیری خود فارمیتی را تصویب کرد که به شکل جدول تنظیم شده است و پیشنهادات گروه کاری، شرح مختصری از وضعیت کشور هنگام بازدید از آن، و خلاصه ای از اقداماتی اتخاذ شده را بر اساس معلومات جمع آوری شده از منابع دولتی و غیر دولتی توسط گروه کاری انعکاس می دهد. از آن زمان تا کنون، گروه کاری گزارشات پیگیری در مورد پیشرفت ها و کاستی ها در زمینه وضعیت ناپدید کردن های اجباری، به تعقیب بازدید از کشور های کولمبیا، السلودور، گواتیمالا، هندوراس، مراکش و نیپال منتشر کرده است.



جدول های پیگیری گزارشگر ویژه در مورد آزادی دینی و یا عقیده

گزارشگر ویژه در مورد آزادی دینی و یا عقیده مکاتیب تعقیبی را بعد از بازدید از کشور ارسال می دارد تا معلومات تازه را در مورد تطبیق پیشنهادات در سطح ملی بدست آورد. جدول های پیگیری در مورد بازدید از کشور هائی که از سال 2005 بدینطرف از آن ها بازدید به عمل آمده است، حاوی نتیجه گیری ها و پیشنهادات از گزارشات بازدید از کشور ها و معلومات پیگیری از اسناد مربوطه ی ملل متحد، به شمول اسناد بررسی دوره ای جهانی، طرزالعمل های ویژه و نهاد های معاهدات می باشد.²²

3. **گرد همائی های پیگیری.** یا به ابتکار طرزالعمل های ویژه، دولت، نهاد های داخلی حقوق بشر، جامعه مدنی و یا دفتر کمیشتری عالی حقوق بشر برگزاری گرد همایی های پیگیری در سطح ملی، منطقوی یا بین المللی می تواند در امر ارزیابی پیشرفت ها و شریک سازی تجارب و چالش ها در تطبیق پیشنهادات تهیه شده در جریان بازدید از کشور، مفید باشد. چنین رویداد ها می تواند به شکل میز های گرد، جلسات کارشناسان یا کنفرانس ها تدویر گردد.

ورکشاپ در مورد بردگی در موریتانیا

در جنوری 2013، گزارشگر ویژه در مورد اشکال بردگی معاصر در ورکشاپ پیگیری در مورد تطبیق پیشنهادات وی که بعد از بازدیدش از کشور موریتانیا تهیه کرده بود، اشتراک نمود. مقامات دولت و اعضای جامعه مدنی که در ورکشاپ اشتراک نموده بودند، نقشه ی راهی را برای تطبیق پیشنهادات گزارشگر ویژه تهیه کردند. دفتر کمیشتری عالی حقوق بشر در موریتانیا با اعضای جامعه مدنی کار کرد تا حکومت را تشویق نماید که نقشه ی راه را رسماً پذیرفته و تطبیق نماید.

نشر یافته ها در مورد وضعیت مردمان بومی در شیلی و آرژانتین

در جنوری 2010، گزارشگر ویژه در مورد وضعیت حقوق بشر و آزادی های بنیادی مردم بومی، در ارتباط به حقوق مردم بومی در شیلی یک ویدیو کنفرانس ارائه کرد. این ویدیو کنفرانس همزمان در پنج شهر شیلی، با حمایت اعضای جامعه مدنی و دفتر منطقوی کمیشتری عالی حقوق بشر برای امریکای جنوبی پخش گردید. در جریان سخنرانی خود، گزارشگر ویژه نتیجه گیری ها و مشاهدات خود را قسمی که در گزارش وی در مورد کشور انعکاس یافته بود، توضیح داد. در سال 2012، گزارشگر ویژه تجربه متذکره را در کشور آرژانتین که میزبان کنفرانس ویدویی تیم ملل متحد در آن کشور بود، تکرار کرد.

چگونه جامعه مدنی می تواند در این روند اشتراک کند؟

◀ درخواست ها برای سفر به کشور

● پیشنهاد به مسئولین جهت بازدید از کشور آنها و ارائه معلومات اساسی برای توجیه این بازدید؛

● کسب معلومات تازه از طریق ایمیل های دفتر کمیشنری عالی حقوق بشر برای جامعه مدنی در مورد درخواست های بازدید که در انتظار منظوری به سر می برند؛

● ترغیب دولت و سایر نهاد های ذیدخل (مثلاً اعضای پارلمان، مأموریت های دیپلماتیک) جهت صدور منظوری برای درخواست های بازدید؛

◀ مشارکت در در زمینه سازی و عملی شدن بازدید های پیگیری؛

◀ ارائه معلومات به گزارشات پیگیری؛

◀ پیشنهاد، اشتراک و، در صورت لزوم، برگزاری گردهمایی های پیگیری.

پیگیری مکاتبات

گزارش مشترک مکاتبات توسط تمامی طرزالعمل های ویژه طی نشست های منظم به شورای حقوق بشر ارائه می شود. گزارش مکاتبات که سالانه سه بار نشر می شود، شامل فشرده ای از اتهاماتی است که به دولت مربوطه یا نهاد دیگری ارائه می گردد. متن مکاتبات ارائه شده و پاسخ های دولت ها از طریق هایپرلینک ها قابل دسترس می باشد. طرزالعمل های ویژه ممکن معلومات اضافی را در ارتباط به یک قضیه دریافت و بررسی نمایند که بر مبنای آن معلومات ارسال می گردد. معلومات اضافی معمولاً توسط عین منابعی که معلومات ابتدایی را ارائه کرده، فراهم می گردد. در سال 2012، طرزالعمل های ویژه معلومات اضافی را در مورد مکاتبات در 21 درصد از قضایا دریافت کردند.

طرزالعمل های ویژه ممکن مکاتبات پیگیری را زمانی ارسال نمایند که انکشافات اتخاذ اقدامات جدید را تضمین نماید. بسیاری از مکاتبات پیگیری بر مبنای معلومات ارائه شده ای اضافی استوار می باشد. در سال 2012، 31 درصد مکاتبات را گزارش های پیگیری تشکیل می داد.

پیگیری از مکاتبات در جریان بازدید از کشور های عضو و همچنان از طریق گفتگو های دیپلماتیک با نمایندگان دولت های مربوطه صورت می گیرد. طرزالعمل های ویژه در شمار کمی از موارد ممکن اعلامیه های مطبوعاتی را نشر نمایند.



معلومات پیگیری بیشتر از طریق نظارت گزارشات سالانه مراجع موظف به دست می آیند. نظارت عمدتاً به گرایش ها و نمونه های نقض حقوق بشری در یک کشور که در مدت گزارشدهی اتفاق افتاده، و همچنان به شماری از قضایای انفرادی وابسته می باشد.

گزارش های نظارتی گزارشگر ویژه در مورد حق آزادی گردهمائی و انجمن های صلح آمیز



از آغاز ماموریت در سال 2010، گزارشگر ویژه دو گزارش نظارتی را صادر کرده که طی آن گزارشگر موصوف نگرانی های خود را در رابطه به موارد مشخص نقض حقوق بشری به ویژه در روشنی به پاسخ های دولت به مکاتبات تکرار کرد.

پایگاه معلوماتی (دیتابیس) گروه کاری در مورد توقیف های خود سرانه



پایگاه معلوماتی گروه کاری در مورد توقیف های خود سرانه که در سال 2011 ایجاد شد ابزار جستجوی عملی برای جستجوی گزینه های می باشد که از طرف گروه کاری از سال 1991 بدینسو پذیرفته شده است. این پایگاه معلوماتی تحلیل های کمی و کیفی نظریات را فراهم می کند و قربانیان توقیف های خود سرانه، کارکنان حقوقی و سایرین اشخاص را در امر ارائه ادعا های توقیف خودسرانه به گروه کاری مساعدت می کند.²³

پیگیری قضایای ناپدید شدن اجباری و ناخواسته



گروه کاری در مورد ناپدید شدن های اجباری و ناخواسته میکوشد تا راه های تامین روابط میان خانواده ها و دولت های ذریبط را برقرار سازد. هر نوع معلومات مهم اضافی که این منابع در رابطه به یک قضیه برجسته ارائه می کند، به دولت مربوطه انتقال می آید. هر معلوماتی که از طرف دولت ذریبط در قضایای مشخص ارائه می گردد به منابع متذکره فرستاده می شود. گروه کاری پاسخ های دولت را در مورد سرنوشت یا محل شخص ناپدید شده به منبع متذکره فرستاده و از منبع متذکره می خواهد تا ملاحظات یا جزئیات اضافی را فراهم سازد. اگر منبع مذکور ظرف شش ماه پاسخ ارائه نکند یا در برابر معلومات ارائه شده دولت به نحوی مجادله نماید که توسط گروه کاری غیر معقول محسوب شود، قضیه متذکره حل شده تلقی می گردد. تا زمانی که قضایا حل و فصل یا متوقف نشوند و یا تصمیم مبنی بر حذف آن گرفته نشود، باز خواهند بود. گروه کاری قضایای حل نشده را سال یک بار و قضایای عاجل که از جلسه قبلی تا آن زمان مواصلت کرده را سال سه بار به دولت ذریبط یاد آور می شود. حتی الامکان و بنا به تقاضا، گروه کاری منابع جدید معلوماتی را در رابطه با قضایای مشخص در اختیار دولت متقاضی قرار می دهد.²⁴

www.unwgadatabase.org/un/

²³

برای جزئیات بیشتر، به میتود های تجدید شده گروه کاری (A/HRC/10/9, Annex 1) مراجعه نمائید.

²⁴



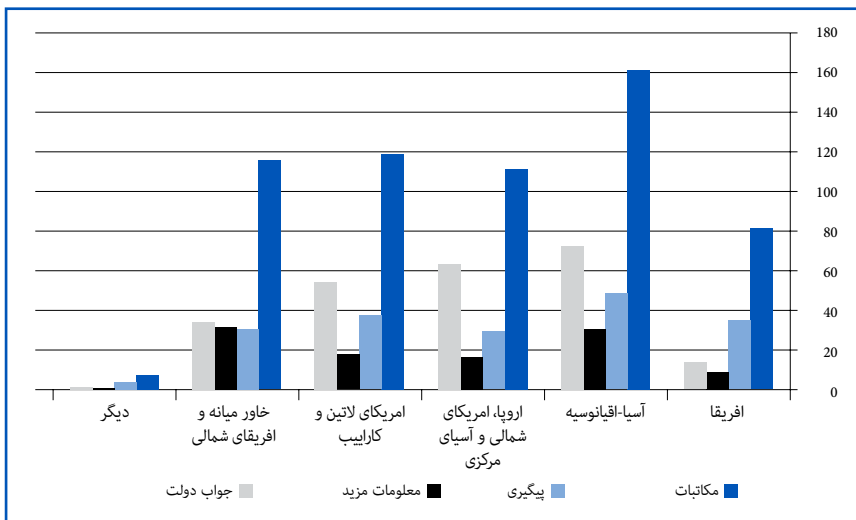
چگونه جامعه مدنی می تواند سهم داشته باشد؟

- ◀ بررسی منظم گزارش مکاتبات به منظور کسب آگاهی در مورد اوضاع و قضایای مورد نظر؛
- ◀ توزیع گسترده گزارشات به شبکه های بین المللی جهت جمع آوری معلومات بیشتر در مورد قضایا؛
- ◀ ارائه معلومات توأم با اطلاعات جدید در مورد تحولات مثبت و منفی که مرتبط با مکاتبات قبلی؛
- ◀ بررسی پاسخ های دولت و ارسال نظریات مربوط به طرزالعمل های ویژه؛
- ◀ تامین ارتباط منظم با موظفین طرزالعمل های ویژه از طریق تیم حمایتی کمیشنی عالی حقوق بشر؛
- ◀ استفاده از ایمیل آدرس: urgent-action@ohchr.org یا ایمیل آدرس های عمومی مأموریت مورد نظر طرزالعمل ویژه؛ از آدرس ذیل می توان به فهرست رهنمای طرزالعمل های ویژه دسترسی داشت:



<http://goo.gl/5qoNL>

مکاتبات و پیگیری آن به اساس منطقه در سال 2012





پیگیری گزارشات موضوعی

به عنوان عملکرد معیاری، مأموریت طرزالعمل ویژه در رویداد های را سازماندهی می کند یا در رویداد های اشتراک می نماید تا گزارشات موضوعی سالانه ی خود را به شورای حقوق بشر مجمع عمومی ارائه نماید. این اشتراک ممکن، در جریان جلسه شورا رویداد های جانبی یا سایر کنفرانس ها یا ورکشاپ ها باشند. این همچنان معمول است تا اعلامیه های مطبوعاتی یا مطالب اینترنتی را صادر نموده و کنفرانس های مطبوعاتی را در مورد موضوع گزارش برگزار نماییم. روز های بین المللی ممکن فرصت های مناسبی باشند که توجه رسانه ها را به مسایل حقوق بشر که در گزارشات موضوعی به آن پرداخته شده معطوف نماییم.

ابزاری که مبنای اینترنتی دارند: فشرده ئی در مورد آزادی دین یا عقیده و برنامه مبارزه با شکنجه



گزارش مختصر در مورد آزادی دین یا عقیده

سال 2011، بیست و پنجمین سال تأسیس مأموریت نماینده ویژه در مورد آزادی دین یا عقیده می باشد. به این مناسبت، گزارش مختصر در مورد آزادی دین یا عقیده توام با ملاحظات و توصیه های چهار مأموریت که از سال 1986 بدینسو در این عرصه فعالیت دارند، ارائه شد. این گزارش که به عنوان ابزار حمایت، آموزش و تحقیق طرح شده است، دربر گیرنده گزیده های از گزارش این مأموریت از سال های 1986 الی 2011 می شود که بر اساس موضوعات دسته بندی شده اند.²⁵

برنامه مبارزه با شکنجه

در سال 2013، گزارش ویژه در مورد شکنجه در صفحات اینترنتی راه اندازی شد که حاوی معلومات در مورد فعالیت های پیگیری به شمول تمام گزارشات موضوعی، نظارتی و کشوری منجمله اعلامیه های مطبوعاتی، مصاحبه ها، کنفرانس ها، جلسات، یادداشت ها و سایر پوشش های رسانه یی می باشد که با بازدید های پیگیری از کشور های عضو و گزارشات موضوعی مرتبط می باشد.²⁶

چگونه جامعه مدنی می تواند سهم داشته باشد؟

◀ سازماندهی²⁷ یا اشتراک در برنامه های حاشیه ئی در جریان شورای حقوق بشر در رابطه به موضوع گزارش موضوعی؛

◀ به یافته ها و پیشنهادات گزارشات موضوعی مراجعه شود تا فعالیت های اعضای جامعه مدنی (مانند حمایت، ارتقای ظرفیت، بالا بردن آگاهی، نظارت) تقویت گردد.

www.ohchr.org/EN/Issues/FreedomReligion/Pages/Standards.aspx ²⁵

<http://antitorture.org> ²⁶

²⁷ برگزاری جلسات حاشیوی محدود به سازمان های غیر دولتی با برنامه مرکزی مقام مشورتی شورای اجتماعی و اقتصادی ملل متحد می شود.

4.5 گزارش دوره ای جهانی

نخستین مرحله‌ی گزارش دوره ای جهانی در اکتوبر 2011 زمانی تکمیل شد که تمام کشور های عضو ملل متحد مورد بررسی قرار گرفتند. در مرحله دوم این گزارش و مراحل بعدی آن، از کشور های عضو توقع برده می شود تا در مورد اقداماتی که جهت تطبیق پیشنهادات گزارش نخست و سایر انکشافات روی دست گرفته اند، معلومات ارائه نمایند. در ضمن، معلومات منظم در مورد گزارش دوره ای جهانی در جریان جلسات شورای حقوق بشر طبق مفاد 6 آجندا ارائه شده می تواند. دولت ها و موسسات غیر دولتی ممکن معلومات جدید را از طریق گزارشات موقت، اعلامیه های شفاهی و تحریری ارائه نمایند.



گزارشدهی به شورای حقوق بشر در مورد تطبیق بررسی دوره ای جهانی در کلمبیا

کمیسیون حقوقدانان کلمبیا در جریان بحث های عمومی معلومات جدید را به اساس مفاد 6 آجندا در اختیار شورای حقوق بشر قرار می دهد که این معلومات ویژه گزارش دوره ای جهانی می باشد. کمیسیون حقوقدانان کلمبیا از این طریق معلومات در مورد پیشرفت های دولت کلمبیا در رابطه با تطبیق پیشنهادات گزارش دوره ای جهانی را ارائه می نماید.

چگونه جامعه مدنی می تواند سهم داشته باشد؟

◀ حین ارائه معلوماتی که باید در گزارش فشرده دست اندرکاران شامل شود، مهم است تا تحلیلی در مورد اینکه چرا یک دولت پیشنهادات دوره‌ی نخستین را تطبیق کرده/نکرده گنجانیده شود.

◀ اعضای جامعه مدنی می توانند دول بررسی کننده (به ویژه آنانی که پیشنهادات را در جریان مرحله نخست بررسی ارائه کردند) را در مورد تحلیل شان از پیشرفت در تطبیق پیشنهادات دولت مورد نظر قرار دهند.

◀ موسسات غیر دولتی در مشوره با شورای اقتصادی و اجتماعی ملل متحد می توانند برای ارائه معلومات به شورای حقوق بشر در مورد پیشرفت و چالش ها فراراه دولت در تطبیق پیشنهادات گزارش دوره ای جهانی از اعلامیه های شفاهی و تحریری طبق مفاد 6 استفاده نمایند.

برای معلومات در مورد چگونگی اشتراک جامعه مدنی در این نهاد ها، لطفاً به کتاب رهنمای دفتر کمیشنری عالی حقوق بشر که در مورد جامعه مدنی تحت عنوان کار با برنامه حقوق بشر ملل متحد و کتاب دیگر تحت عنوان رهنمود عملی در مورد گزارش دوره ای جهانی مراجعه گردد.²⁸



ابزار های پیگیری گزارش دوره ای جهانی

موسسه غیر دولتی UPR-Info ابزاری را به منظور زمینه سازی، ترویج و نظارت از تطبیق پیشنهادات گزارش دوره ای جهانی به ویژه موارد ذیل طرح نموده است:

← برنامه پیگیری که تطبیق پیشنهادات را دو سال بعد از مرحله نخست (ارزیابی میان مدت پروسه تطبیق) بررسی نموده و پیشنهادات و تعهدات مرحله نخست را با معلومات دولت در رابطه به تطبیق این پیشنهادات که در گزارش ملی دولت مذکور برای مرحله دوم گزارش دوره ای جهانی ارائه شده بود، مقایسه می کند.

← مطالعه در مسیر تطبیق که معلومات و اطلاعات را که از طریق برنامه پیگیری به منظور ارزیابی تطبیق 3294 پیشنهاد از مجموع 6542 پیشنهاد که برای 66 کشور ارائه شده بود، مورد تجزیه و تحلیل قرار می دهد.

← بسته پیگیری برای جامعه مدنی که پنج فعالیت پیشنهادی ذیل را بازگو می کند: 1. منتشر ساختن پیشنهادات و تعهدات گزارش دوره ای جهانی؛ 2. طرح برنامه برای تطبیق؛ 3. بحث با دولت که به منظور تطبیق این پیشنهادات مورد بررسی قرار گرفته؛ 4. نظارت از پروسه تطبیق؛ 5. ارائه گزارش در مورد تطبیق.²⁹

سازمان بین المللی فرانسه (OIF) رهنمود عملی را در مورد تطبیق پیشنهادات و تعهدات گزارش دوره ای جهانی به نشر رسانید. رهنمود متذکره که اساساً برای دولت ها در نظر گرفته شده است، سایر دستاوردکاران به شمول اعضای جامعه مدنی به عنوان شرکای دولت در پیگیری و تطبیق این پیشنهادات را نیز شامل می شود. در این رهنمود پیشنهاد شده تا پروسه تطبیق از طریق پلان تطبیقی در 10 مرحله دنبال گردد:

1. جمع آوری معلومات مرتبط؛
2. تقسیم بندی اطلاعات به اساس موضوع؛
3. شناسایی اقدامات و نتایج متوقعه برخاسته از پیشنهادات؛
4. شناسایی اقدامات تطبیقی؛
5. روی دست گرفتن رویکرد واحد برای هر سکتور؛
6. تعیین مسئولیت های تطبیقی در سطح دولت کشور؛
7. شناسایی همکاران برای پروسه تطبیق در سطح کشور؛
8. تعیین جدول زمانی برای تطبیق؛
9. شناسایی نیازمندی برای مساعدت های تخنیکی و ارتقای ظرفیت و همکاران در سطح بین المللی برای تطبیق؛
10. طرح استراتژی ارزیابی و پیگیری برای تطبیق؛³⁰

5.5 رویکرد جامع

در این بخش طرزالعمل‌ها و رویکرد‌های پیگیری که توسط میکانیزم‌های مختلف طرح شده است، به گونه جداگانه ارائه می‌شوند زیرا هر چند مشابهت‌های در این میکانیزم‌ها وجود دارند ولی چنین رویکرد‌ها و طرزالعمل‌ها ویژگی‌های مشخص و متفاوت هر میکانیزم را تشکیل می‌دهد. با وجود آن، لازم است تا بار دیگر تکرار شود که پیگیری در صورتی موثرتر خواهد بود که به شیوه‌ی جامع انجام شود تا پیشنهادات میکانیزم‌های مختلف حقوق بشر یکدیگر را تقویت نموده و توانائی‌شان را جهت تطبیق به حد اکثر برسانند. به بخش 3 این رهنمود مراجعه شود.

6.5 اقدامات تلافی جویانه

اقدامات تلافی جویانه علیه افراد و گروه‌های که خواهان همکاری با ملل متحد، نمایندگان و میکانیزم‌های آن در ساحات حقوق بشری بوده یا با آنها همکاری نموده اند، نقض حقوق بشر تلقی می‌شود. اقدامات تلافی جویانه همچنان زمانی اتفاق افتاده می‌تواند که جامعه مدنی خواهان همکاری با میکانیزم‌های حقوق بشر ملل متحد در چارچوب فعالیت‌های پیگیری باشد.

به اساس قطعنامه شماره 12/2 شورای حقوق بشر، سرمنشی ملل متحد مکلف است تا سالانه گزارشی را به این شورا ارائه نماید که در برگیرنده معلومات و تحلیل و تجزیه‌ها در مورد اقدامات تلافی جویانه ادعا شده علیه اشخاصی باشد که با میکانیزم‌های حقوق بشر ملل متحد همکاری می‌کنند؛ گزارش مذکور همچنان حاوی پیشنهادات در مورد نحوه رسیدگی به موضوعات ارباب و اقدامات تلافی جویانه باشد.³¹

علاوه بر قضایای انتقام در موارد همکاری با شورا، طرزالعمل‌های ویژه و نهادی‌های طرف معاهده به شمول طرزالعمل‌ها و رویکرد‌های پیگیری آن‌ها، این گزارش شامل قضایای انتقام در موارد همکاری با دفتر کمیشنری عالی حقوق بشر، دفاتر ساحوی و مشاورین حقوق بشر آن، تیم کشوری ملل متحد، بخش حقوق بشر مأموریت‌های حفظ صلح ملل متحد، و غیره نیز باشد. معلومات پیگیری در مورد قضایای که شامل گزارشات قبلی می‌شود نیز مرتبط پنداشته شده و از ارائه آن قردانی صورت می‌گیرد.

اقدامات تلافی جویانه ممکن تواند علیه افراد ذیل صورت گیرد:

◀ افرادی که خواهان همکاری با ملل متحد یا نمایندگان و میکانیزم‌های آن در عرصه حقوق بشر بوده یا با آنها همکاری نموده و یا اشخاصی که برای آن‌ها ادای شهادت نموده یا معلومات فراهم کرده باشند؛

³¹ برای گزارشات سال 2012 و 2011 به A/HRC/21/18 و A/HRC/18/19. مراجعه صورت گیرد.



- ◀ افرادی که خواهان استفاده از طرزالعمل های است که زیر نظر ملل متحد برای حفاظت از حقوق بشر و آزادی های اساسی طرح شده یا از چنین طرزالعمل های استفاده نموده اند و/یا مساعدت های حقوقی یا سایر مساعدت ها را در این راستا فراهم نموده باشند؛
- ◀ افرادی که خواهان ارسال مکاتبات طبق طرزالعمل های است که توسط نهاد های حقوق بشری طرح شده یا مکاتبات را به اساس چنین طرزالعمل ها ارائه کرده اند و/یا مساعدت های حقوقی یا سایر مساعدت ها را در این راستا فراهم نموده باشند؛
- ◀ افرادی که از اقارب قربانیان موارد نقض حقوق بشری یا بستگان اشخاصی باشند که مساعدت های حقوقی یا سایر مساعدت ها را فراهم نموده است.

بازتاب عمومی قضایای انتقام در گزارش سرمنشی ملل متحد می تواند منتج به افزایش میزان مصئونیت گردد. به با وجود آن، خطر احتمالی مبنی بر افشای شخص نیز باید مورد ارزیابی قرار گیرد. از این جهت، گزارش فوق الذکر صرف شامل مواردی می گردد که اشخاص در قسمت نشر قضایای شان ابراز رضایت نمایند.

لطفاً معلومات خود در مورد موارد تلافی جویانه را به ایمیل آدرس ذیل ارسال نمائید:

reprisals@ohchr.org

6. بیشتر بیاموزید

◀ وب سایت دفتر کمیشنری عالی حقوق بشر:

 www.ohchr.org

◀ اسناد دفتر کمیشنری عالی حقوق بشر برای جامعه مدنی در وب سایت ذیل به 6 زبان رسمی ملل متحد قابل دسترس می باشد:

 www.ohchr.org/EN/AboutUs/Pages/CivilSociety.aspx

◀ شاخص جهانی حقوق بشر

 <http://uhri.ohchr.org>

◀ مرکز خدمات بین المللی برای حقوق بشر و قانون حقوق بشر، تطبیق داخلی پیشنهادات حقوق بشری - رهنمای برای مدافعین حقوق بشر و حمایت از آن، که در وب سایت ذیل قابل دسترس می باشد:

 www.ishr.ch

◀ اسناد پیگیری موسسه UPR-Info که در وب سایت ذیل قابل دسترس می باشد:

 www.upr-info.org/followup

◀ رهنمود عملی سازمان بین المللی فرانسه در مورد بررسی گزارش دوره ای جهانی 2013 که در وب سایت ذیل قابل دسترس می باشد:

 www.francophonie.org

◀ از قضاوت تا عدالت - تطبیق فیصله های جهانی و منطقوی حقوق بشر، 2010، و از حق تا جبران خسارات: ساختاری ها و استراتژی های برای تطبیق فیصله های جهانی حقوق بشری، سال 2013، که در وب سایت ذیل قابل دسترس می باشد:

 www.opensocietyfoundations.org

◀ نشر از طریق اینترنت

● شبکه تلویزیون اینترنتی ملل متحد

 <http://webtv.un.org>

● جلسات نهاد های شامل معاهده

 www.treatybodywebcast.org



◀ رهنمود حقوق بشر برای افراد مسئول در مورد مراقبت از بیمار



<http://health-rights.org/>

◀ مطالعه قضاها در مورد فعالیت های پیگیری در خصوص ملاحظات نهائی کنوانسیون حقوق طفل:



www.childrightsnet.org/NGOGroup/CRC/FollowUp/

◀ پایگاه اطلاعاتی (دیتابیس) گروه کاری در مورد توقیف های خود سر:



www.unwgadatabase.org/un/

◀ نشریه در مورد آزادی دین و عقیده:



www.ohchr.org/EN/Issues/FreedomReligion/Pages/Standards.aspx

بعضی از موسسات غیر دولتی مستقیماً با میکانیزم های مشخص حقوق بشر سر و کار دارند. این موسسات زمینه را برای اشتراک اعضای جامعه مدنی با این میکانیزم ها فراهم ساخته و از آن حمایت نموده و در زمینه رهنمود و حمایت فراهم می نمایند. برخی از این موسسات عبارتند از:

◀ مرکز حقوق سیاسی و مدنی برای کنوانسیون بین المللی حقوق سیاسی و مدنی (ICCPR)

◀ شبکه حقوق اطفال برای کنوانسیون حقوق طفل

◀ اتحادیه بین المللی معلولان (IDA) برای کمیته اشخاص دارای معلولیت (CRPD)

◀ نهضت بین المللی علیه همه اشکال تبعیض و نژاد پرستی (IMDR) برای کمیته مبارزه علیه نژاد پرستی

◀ طرح بین المللی در مورد کنوانسیون کارگران مهاجر (IPMWC) برای کنوانسیون کارگران مهاجر

◀ شورای بین المللی احیای مجدد برای قربانیان شکنجه (IWRAW) برای کنوانسیون منع شکنجه (CAT)

◀ دیدبان بین المللی حقوق زن (CEDAW) آسیا پاسیفیک برای محو تمام اشکال تبعیض علیه زنان (CEDAW)

◀ موسسه UPR-Info برای گزارش دوره ای جهانی

7. با ما به تماس شوید

از طریق ایمیل ذیل با بخش جامعه مدنی دفتر کمیشنری عالی حقوق بشر به تماس شوید:
civilsociety@ohchr.org

تلفون: +41(0) 22 917 9656

کتاب رهنمود و رهنمای عملی حقوق بشر دفتر کمیشنری عالی حقوق بشر برای جامعه مدنی به صورت آنلاین به زبان های عربی، چینی، انگلیسی، فرانسوی، روسی و هسپانوی در وب سایت ذیل قابل دسترس می باشد: www.ohchr.org/EN/AboutUs/Pages/CivilSociety.aspx

سیستم ارسال ایمیل جامعه مدنی معلومات جدید و رهنمود را در مورد تمام مأموریت ها و میکانیزم های حقوق بشر و همچنان معلومات و میعاد زمانی برای تطبیق وجوه مالی، مساعدت مالی و تمویل هزینه تحصیلی فراهم می سازد. برای ثبت نام به وب سایت جامعه مدنی یا وب سایت ذیل مراجعه گردد:



<http://goo.gl/O8snt>

تجلیل از بیستمین سال ایجاد دفتر کمیشنی عالی حقوق بشر
«امروز جامعه مدنی و نهاد های فعال حقوق بشر و مدافعین
حقوق بشر نسبت به بیست سال قبل تکامل کرده و گسترش
یافته است. این نهاد ها و افراد به مثابه قلب در بدنه حقوق
بشر تلقی می شوند: آن ها تغییر را ترویج می کنند؛ صدای
شان را در برابر سوء استفاده، قانون گذاری ضعیف و نظام
های مطلقه بلند می کنند. این رهنمود عملی بیستمین سال
تاسیس دفتر کمیشنی عالی حقوق بشر تجلیل نموده و به
اعضای جامعه مدنی که در سراسر دنیا برای حقوق بشر کار
می کنند، تقدیم می گردد.»

ناوی پیلاي
کمیشنر عالی ملل متحد در
امور حقوق بشر

اکتوبر 2013



20
YEARS
WORKING
FOR YOUR
RIGHTS
1993 WORLD CONFERENCE
ON HUMAN RIGHTS

رهنمود عملی برای جامعه مدنی
چگونه پیشنهادات حقوق بشر ملل متحد را پیگیری کنیم

دفتر کمشنر عالی حقوق بشر

Palais des Nations

CH 1211 Geneva 10 Switzerland

تلیفون: +41(0)22 917 90 00

فکس: +41(0)22 917 90 08

www.ohchr.org

دفتر کمشنر عالی
حقوق بشر
ملل متحد



20 WORKING FOR YOUR RIGHTS
YEARS 1993 WORLD CONFERENCE ON HUMAN RIGHTS